

Акционерско друштво во државна сопственост
за вршење на дејноста давање услуги во
воздухопловната навигација

Shoqëria aksionare në pronësi shtetërore për kryerjen e
veprimtarisë ofrim të shërbimeve të navigacionit ajror

SHA "M-NAV" SHKUP

Raporti vjetor i punës së SHA "M-NAV" SHKUP për vitin 2020

Maj, viti 2021

"Босфор" Бр. 7, Мралино, Илинден
Република Северна Македонија
Тел: +389 2 3148100 Факс: +389 2 3148239
E-mail: info@mnavigation.mk

"Босфор" nr. 7, Mralinë, Ilinden
Republika e Maqedonisë së Veriut
Tel: +389 2 3148100 Fax: +389 2 3148239
E-mail: info@mnavigation.mk

Përmbajtja

<i>I. Parathënie.....</i>	<i>5</i>
<i>II. Rezyme</i> <i>.....</i>	<i>8</i>
<i>1. Analiza e trafikut ajror në Republikën e Maqedonisë së Veriut...</i>	<i>12</i>
<i>2. Analiza e të hyrave dhe të dalave të realizuara për vitin 2020.....</i>	<i>15</i>
<i>3. Analiza e të hyrave dhe të dalave të realizuara për vitin 2020 në krahasim me vitin 2019.....</i>	<i>19</i>
<i>4. Investimet dhe zhvillimi.....</i>	<i>25</i>
<i>5. Politika e burimeve njerëzore.....</i>	<i>34</i>
<i>6. Bashkëpunimi rajonal, FAB's.....</i>	<i>35</i>
<i>7. Plotësimi i qëllimeve të definuara për vitin 2020.....</i>	<i>37</i>
<i>8. Treguesit kyç të realizimit (KPI).....</i>	<i>45</i>
<i>9. Raportet financiare të rishikuara të SHA "M-NAV" SHKUP për vitin 2020.....</i>	<i>54</i>

Shtojcat:

- 1. Llogaria vjetore e SHA "M-NAV" Shkup për vitin 2020;*
- 2. Raport nga revizori i pavarur Grand Thornton Shkup me raportet financiare të SHA "M-NAV" SHKUP për vitin 2020;*
- 3. Formularët e raportimit financiar për ndërmarrjet publike, shoqëritë aksionare dhe entitetet etjera.*

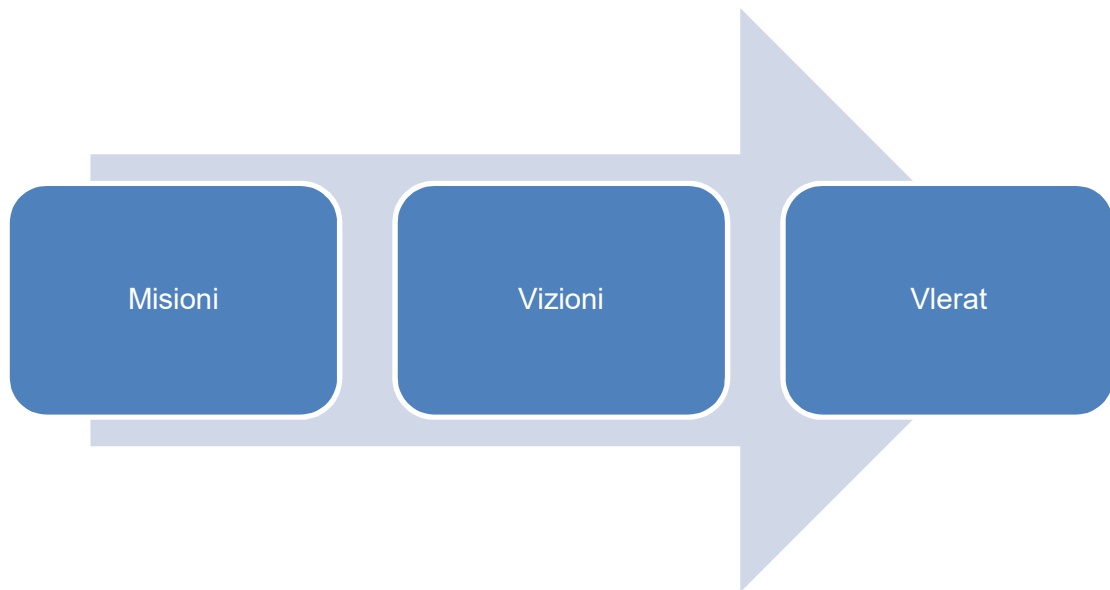
I. Parathënie

Në bazë të nenit 60 të Ligjit të Aviacionit ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 14/06, 24/07, 103/08, 67/10, 24/12, 80/12, 155/12, 42 /14, 97/15, 152/15, 27/16, 31/16, 64/18 dhe "Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" nr. 220/19 dhe 48/20 - Tekst i zbardhur), si dhe në bazë të Ligjit të Shoqërive Tregtare "Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 28/04, 84/05, 25/07, 87/08, 42/10, 48/10, 24/11, 166/ 12, 70/13, 119/13, 120/13, 187/13, 38/14, 41/14, 138/14, 88/15, 192/15, 6/16, 30/16, 61/16, 64/18, 120/18 dhe "Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" nr. 290/20), Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut në seancën e saj të mbajtur më 16.10.2008 miratoi vendim për fillimin e një procedure të themelimit të një shoqërie aksionare në pronësi shtetërore për të kryer veprimtarinë e ofruesit të shërbimit të navigacionit ajror.

SHA "M-NAV" Shkup u themelua më 4 nëntor 2008. Sipas Librit të Aksionarëve të mbajtur në Depozitarin Qendror të Letrave me Vlerë, struktura e kapitalit aksionar më 31.12.2020 është 1,552,034,000.00 denarë ose 25,236,325.20 EUR e ndarë në 1,552,034 aksione të zakonshme me një vlerë nominale prej 1,000,00 denarë për aksion (neni 8 i Statutit të Shoqërisë Aksionare në Pronësi Shtetërore për kryerjen e veprimtarisë së ofrimit të shërbimeve të navigacionit ajror SHA "M-NAV Shkup", shpallur në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut" nr. 31/20).

Në pajtim me statutin e SHA "M-NAV" Shkup udhëheqja e shoqërisë është e organizuar sipas një sistemi me dy nivele. Shoqëria ka Bordin Drejtues dhe Bordin Mbikëqyrës. Bordi Drejtues përbëhet nga tre anëtarë:

1. Fahrudin Hamidi, i emëruar me vendim të Bordit Mbikëqyrës SHA "M-NAV" Shkup nga 30.10.2020, i cili udhëheq, organizon punën dhe është përgjegjës për ofrimin e shërbimeve të navigacionit ajror dhe mban titullin - drejtor ekzekutiv i navigacionit ajror. Personi i emëruar është gjithashtu kryetar i Bordit Drejtues.
2. Vladko Kërstevski i emëruar me vendim të Bordit Mbikëqyrës të SHA "M-NAV" Shkup nga 20.12.2019, i cili udhëheq, organizon punën dhe është përgjegjës për mjetet teknike në navigacionin e aviacionit dhe mban titullin - drejtor ekzekutiv i teknikës aeronautike.
3. Migjen Salmani i emëruar me vendim të Bordit Mbikëqyrës të SHA "M-NAV" Shkup nga 26.9.2011, 18.9.2015 dhe 18.9.2019 i cili udhëheq, organizon punën dhe është përgjegjës për çështjet financiare, çështjet juridike, zhvillimin dhe investimet dhe mban titullin - drejtor ekzekutiv i çështjeve financiare, juridike, zhvillimit dhe investimeve.

Misioni

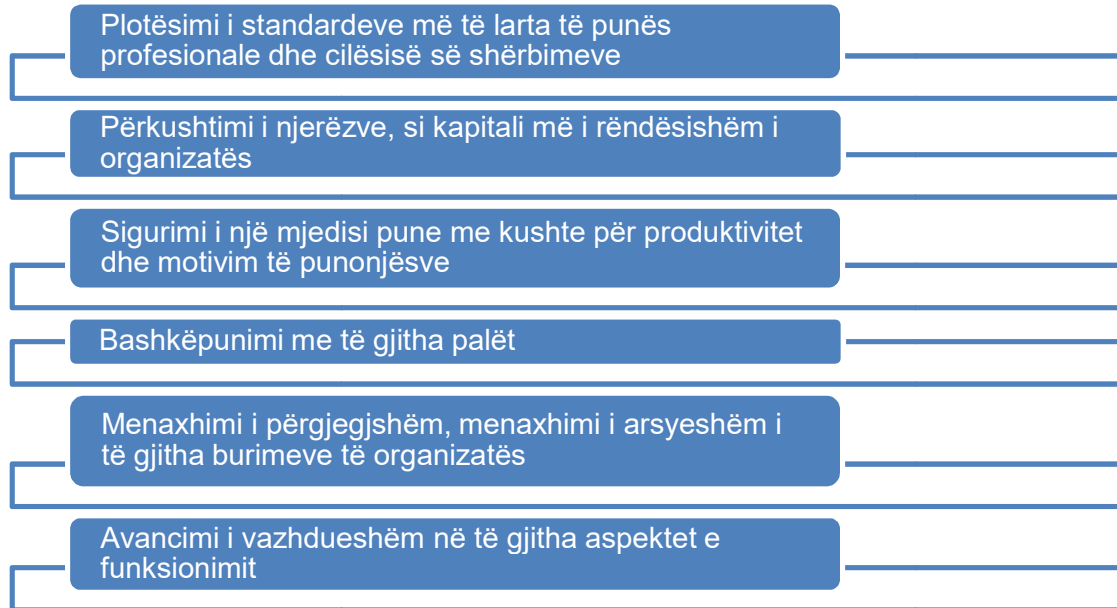
Për të siguruar një nivel të lartë shërbimesh dhe për të përmirësuar vazhdimisht sigurinë, rregullsinë dhe efikasitetin e rrjedhës së trafikut ajror me përdorimin optimal të burimeve njerëzore dhe teknike në dispozicion dhe me shpenzime minimale për të ofruar shërbime të navigacionit ajror me cilësi të lartë brenda hapësirës ajrore të projektuar në mënyrë transparente dhe mënyrë jodiskriminuese, duke u kujdesur për mjedisin.

Vizioni

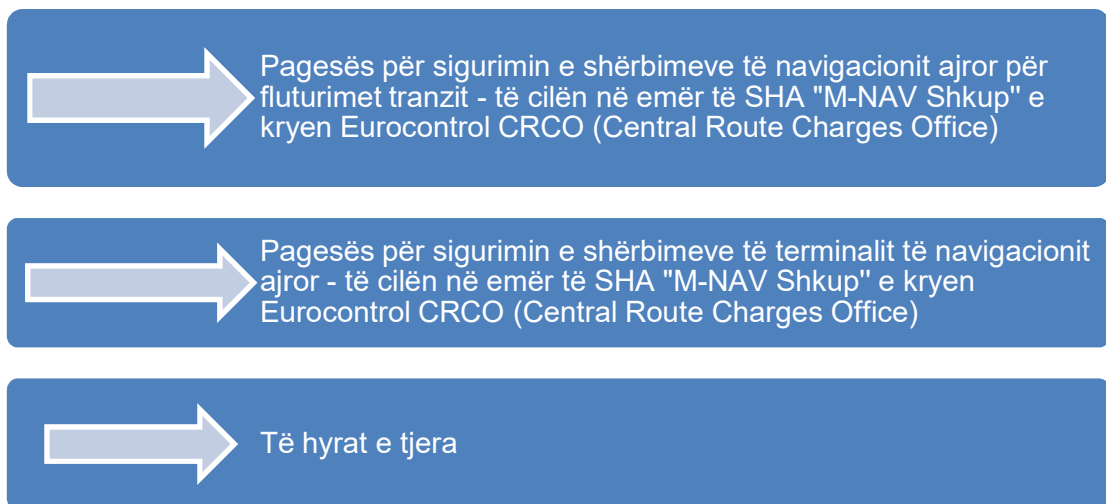
Themelimi i SHA "M-NAV" Shkup si ofrues i shërbimeve të navigacionit ajror, i aftë për të siguruar vazhdimisht një nivel të lartë të shërbimeve të sigurta, të rregullta, të shpejta dhe efikase për përdoruesit e hapësirës ajrore dhe si ofrues i shërbimit të navigacionit ajror që vepron në përputhje me rregulloret e SingleEuropeanSky, për t'u përshtatur me shpenzime minimale për rregulloret e reja evropiane, të cilat do të çojnë në një pozicion të qëndrueshëm dhe performancë të përmirësuar të realizimit brenda Functional Airspace Block rajonal.

Vlerat

Raporti vjetor i punës së SHA "M-NAV" SHKUP për vitin 2020

SHA "M-NAV Shkup" realizon të hyrat e veta nga puna e saj në bazë të:

Në bazë të nenit 53, paragrafi (4) të Ligjit të Aviacionit ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 14/06, 24/07, 103/08, 67/10, 24/12, 80/12, 155/12, 42/14, 97/15, 152/15, 27/16, 31/16, 64/18 dhe "Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" nr. 220/19 dhe 48/20 - tekst i zbardhur) dhe në lidhje me kushtet e përcaktuara në Dekretin e ofrimit të shërbimeve të navigacionit ajror, si dhe kushtet e veçanta në lidhje me personelin e kërkuar, pajisjet dhe kushtet e tjera të veçanta të nevojshme për funksionim të sigurt dhe të rregullt ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 02/2018), SHA "M-NAV" Shkup më 10 mars 2010 mori certifikatën MK-01/2010ANSP, e vlefshme për dy vjet, e lëshuar nga Agjencia e Aviacionit Civil të Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Në periudhën e kaluar, në vazhdimësi, Agjencia e Aviacionit Civil të Republikës së Maqedonisë së Veriut konfirmon se SHA "M-NAV" Shkup si ofrues i shërbimit të navigacionit ajror plotëson të gjitha kërkesat dhe kushtet e zbatueshme

në lidhje me ofrimin e shërbimeve të navigacionit ajror dhe aftësinë për t'i ofruar ato, si më poshtë:

- Në mars të vitit 2012 SHA "M-NAV" Shkup nga Agjencia e Aviacionit Civil të Republikës së Maqedonisë së Veriut është pajisur me aktvendim për vazhdimin e certifikatës së ofrimit të shërbimeve të navigacionit ajror me numër MK-01/2012ANSP;
- Në mars të vitit 2014 SHA "M-NAV" Shkup nga Agjencia e Aviacionit Civil të Republikës së Maqedonisë së Veriut është pajisur me aktvendim për vazhdimin e certifikatës së ofrimit të shërbimeve të navigacionit ajror me numër MK-01/2014ANSP;
- Në mars të vitit 2016, SHA "M-NAV" Shkup nga Agjencia e Aviacionit Civil të Republikës së Maqedonisë së Veriut është pajisur me aktvendim për vazhdimin e certifikatës së ofrimit të shërbimeve të navigacionit ajror me numër MK01-2016/ANSP;
- Në mars të vitit 2018 SHA "M-NAV" Shkup nga Agjencia e Aviacionit Civil të Republikës së Maqedonisë së Veriut është pajisur me aktvendim për vazhdimin e certifikatës së ofrimit të shërbimeve të navigacionit ajror me numër MK01-2018/ANSP, e vlefshme deri më 9.3.2020;
- Në mars të vitit 2020 SHA "M-NAV Shkup" nga Agjencia e Aviacionit Civil të Republikës së Maqedonisë së Veriut është pajisur me aktvendim për vazhdimin e certifikatës së ofrimit të shërbimeve të navigacionit ajror me numër MK01-2020/ANSP, e vlefshme deri më 9.3.2022.

Sipas nevojës që SHA "M-NAV" Shkup t'i përmbush vazhdimisht kërkesat dhe kushtet e përcaktuara të ofrimit të shërbimeve të navigacionit ajror, përmbushje e cila në çdo kohë mund të jetë lëndë kontrolli nga ana e Agjencisë së Aviacionit Civil të Republikës së Maqedonisë së Veriut, të gjitha këto certifikata janë lëshuar me një periudhë vlefshmërie prej dy vitesh.

II. Rezyme

Bordi i Drejtues i SHA "M-NAV Shkup" e fokuson punën e tij në vitin 2020 në ndërmarrjen e vazhdueshme të masave dhe aktiviteteve për zbutjen e pasojave katastrofike të pandemisë me covid-19, e cila prek drejtpërdrejt aviacionin në tërësi, me çka SHA "M-NAV" Shkup regjistroi një rënie drastike të trafikut prej 56.5% në krahasim me vitin 2019 dhe kështu një rënie drastike në realizimin e të hyrave të përgjithshme të Shoqërisë në vitin 2020 prej 55.4% në krahasim me vitin 2019, e cila reflektoi drejtpërdrejt në gjendjen financiare të shoqërisë, në të njëjtën kohë duke marrë parasysh ruajtjen e një niveli të lartë të mbrojtjes dhe sigurisë së shërbimeve të navigacionit ajror dhe si aktivitete më të rëndësishme do t'i theksojmë:

- Zbatimi i një sërë masash kundër krizës dhe kufizuese: zvogëlimi i shpenzimeve të përgjithshme të planifikuara të Shoqërisë për vitin 2020 me 17.34%, pra ulje e pagave bruto të punonjësve për muajt prill dhe maj me 30%, ndërsa për muajt qershor deri në dhjetor 2020 me 10%, zvogëlim të shpenzimeve të tjera të funksionimit siç janë: shpenzimet e pjesëve të këmbimit me 75%, shpenzimet e mirëmbajtjes me 50%, shpenzimet e marrjes me qira të hapësirave të zyrave me 75%, shpenzimet e mëditjeve për

udhëtime zyrtare dhe shpenzimet e udhëtimit për 71.43%, shpenzimet e shpenzimeve të tjera jomateriale me 48.46%, zvogëlimin e shpenzimeve të përgjithshme financiare me 39.13%, etj., shtyrja e investimeve kapitale nga fondet e veta për realizim në vitin 2021, nuk do të paguhet asnjë mjet për pushim vjetor dhe detyra të tjera të punonjësve në pajtim me Marrëveshjen Kolektive të SHA "M-NAV" Shkup deri në fund të vitit 2020, përgatitja e planit financiar për vitin 2021 duke përfshirë zvogëlimin e shumës së pagave bruto me 30% në vit (duke siguruar që secila punë të ruhet), si dhe zvogëlimin e shpenzimeve të tjera operative me 30-50% etj.;

- Koordinimi dhe informimi i vazhdueshëm i Qeverisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe ministrive me resor për gjendjen aktuale të Shoqërisë dhe aktivitetet dhe masat e ndërmarra të Bordit Drejtues për përballimin e krizës financiare të shoqërisë, të shkaktuar nga pandemia covid-19;
- Bashkëpunimi dhe koordinimi i vazhdueshëm me BERZH-in në lidhje me përmbushjen e detyrimeve nga Kontrata e Huasë e lidhur me BERZH-in më 24.9.2013 dhe realizimin e projekteve të financuara me hua të BERZH-it, si dhe mbështetjen e situatës financiare aktuale të Shoqërisë u miratua nga shuma e përgjithshme prej 2,800,000.00 EUR në llogarinë DSRA (llogari rezervë e SHA "M-NAV Shkup" për sigurimin e huasë nga BERZH-i), lëshimi i fondeve në vlerë prej 1,500,000.00 EUR për likuiditetin aktual, ndërsa për miratimin e mbetur 1,300,000.00 EUR për të tërhequr fondet nga llogaria DSRA për pagesën e detyrimeve financiare sipas Kontratës së Huasë të lidhur me BERZH-in, d. m. th shlyerjen e kryesores dhe interesit në periudhën deri në qershor 2020 - qershor 2022;
- Mirëmbajtja e standardeve dhe arritja e qëllimeve të përcaktuara të vitit 2020 për mbrojtjen, sigurinë dhe cilësinë;
- Mirëmbajtja e vazhdueshme e sistemeve dhe pajisjeve aktuale, optimizimi dhe menaxhimi i burimeve njerëzore ekzistuese (pavarësisht daljes në pension të stafit të caktuar) për të siguruar një nivel të qetë dhe të lartë të mbrojtjes dhe sigurisë së shërbimeve të navigacionit ajror. Në vitin 2020, u zhvillua trajnimi i rregullt për rifreskimin e njohurive të kontrolluesve të trafikut ajror, i cili duhej të riorganizohet për shkak të hyrjes në fuqi të masave kufizuese si te ne, ashtu edhe tek ofruesi i shërbimit;
- Pandemia covid-19 gjithashtu ndikoi ndjeshëm në zbatimin e projekteve të financuara me hua nga BERZH-i, me ç'rast u aktivizua klauzola e Fuqisë Madhore nga ana e disa furnizuesve, por pavarësisht të gjitha vështirësive, ekipi ynë i ekspertëve punoi vazhdimisht në realizimin e kontratave të lidhura për zbatim të projekteve brenda mundësive objektive dhe mbi të gjitha për zbatimin e sistemit të ri ATM si projekti më i rëndësishëm i SHA "M-NAV" Shkup;
- Bashkëpunimi i vazhdueshëm me institucionet dhe shoqatat ndërkombëtare si Eurocontrol, CANSO, IATA dhe të tjera, për masa dhe veprimtari të koordinuara për të zbutur efektet e pandemisë nga koronavirusi, i cili bashkëpunim për shkak të masave të marra dhe kufizimeve për të parandaluar përhapjen e virusit covid-19, u zhvillua on-line dhe/ose me shkrim;
- Bashkëpunimi i vazhdueshëm në kuadër të iniciativave të Blloqeve Funktionale të Hapësirës Ajrore (FAB - Functional Airspace Blocks), të cilat për shkak të masave të marra dhe kufizimeve për të parandaluar përhapjen e

virusit covid-19, ndoqën takimet, të cilat u mbajtën pas shkurtit 2020 e që u zhvilluan on-line brenda DANUBE FAB dhe BLUEMED FAB;

- SHA “M-NAV” Shkup edhe gjatë vitit 2020 mori pjesë në ofrimin e mbështetjes teknike për HungaroControl (e cila ofron shërbime të kontrollit të trafikut ajror për hapësirën e sipërme ajrore të Kosovës) duke siguruar një sinjal nga radari në Ohër dhe një sinjal komunikimi nga sistemi në lokacionin Gradishtë;
- Përkundër të gjitha sfidave të paraqitura nga situata e pandemisë, kontrolli ynë i trafikut ajror arriti të shërbejë në mënyrë të sigurt dhe efikase trafikun ajror, duke respektuar të gjitha masat dhe rekomandimet për trajtimin e pandemisë dhe parandalimin e përhapjes së infeksionit midis personelit operativ dhe atij tjetër nga njëra anë, si dhe zbatimi i lehtësimit të kërkuar për linjë direkte dhe heqja e kufizimeve në mënyrë që të zvogëlohen shpenzimet e kompanive ajrore nga ana tjetër;
- Në të njëjtën kohë, duke pasur parasysh ndikimin e vazhdueshëm të pandemisë covid-19, Bordi Drejtues i SHA “M-NAV” Shkup si në vitin 2020, ashtu edhe në periudhën që vijon do të vazhdojë me përkushtim të plotë për të gjetur mënyra për t'u marrë me vështirësitë financiare dhe për të menaxhuar likuiditetin financiar të shoqërisë, duke u kujdesur për të siguruar një rrjedhë të qetë dhe të rregullt të trafikut ajror dhe më parë janë duke siguruar një nivel të lartë të sigurisë së shërbimeve të navigacionit ajror;
- “Sipas Rregullores së BE-së nr. 1794/2006 për krijimin e një sistemi të përbashkët për pagesën e shërbimeve të navigacionit ajror, në shtojcën "Vendimi mbi mënyrën e përcaktimit të shumës së kompensimit për përdorimin e shërbimeve të navigacionit ajror dhe metodën e pagesës si dhe shuma dhe mënyra e përcaktimit të pjesës së kompensimit për përdorimin e shërbimeve të navigacionit ajror, miratuar nga Qeveria e RMV-së (Gazeta Zyrtare e RMV-së nr. 194/2019), të gjitha të ardhurat e realizuara nga fluturimet tranzit në vitin 2020 në shumën e përgjithshme prej 7,788,066.00 EUR transferohen veçmas në llogarinë e SHA “M-NAV Shkup” dhe veçanërisht në kurriz të Agjencisë së Aviacionit Civil të RMV-së nga CRCO - Eurocontrol, si kompensim për financimin e shpenzimeve të shërbimeve të fluturimeve tranzit në Republikën e Maqedonisë së Veriut. Këto fonde u shpërndanë në vitin 2020 nga Eurocontrol në një raport prej 14.22% për Agjencinë e Aviacionit Civil, dhe 85.78% për SHA “M-NAV” Shkup (njoftimi nga AAC për Eurocontrol-in, nën numrin 05-32/1 nga 10.01.2020)”;
- Siç shihet nga raportet financiare të bashkëngjitura, SHA “M-NAV” Shkup në vitin 2020, regjistroi një humbje prej 358,297,189.00 denarë për periudhën raportuese.
- Humbja prej 358,297,189.00 denarë e shprehur për vitin 2020, sipas nenit 354 të Ligjit të Shoqërive Tregtare është më e madhe se 30% e vlerës së pronës së Shoqërisë. Arsyeja për humbjen e Shoqërisë është ekskluzivisht për shkak të situatës me pandeminë e virusit covid-19, i cili pati një ndikim të drejtpërdrejtë dhe katastrofik në trafikun ajror në tërësi, në mënyrë që SHA “M-NAV” Shkup, si një ofrues i shërbimit të navigacionit ajror në vitin 2020, u përball me vështirësi në funksionim, si për shkak të rënies së trafikut në krahasim me të njëjtën periudhë në vitin 2019, ashtu edhe për shkak të shtyrjes së mbledhjes së arkëtimit të tij nga Eurocontrol-i për muajt shkurt, mars, prill dhe maj 2020. Pagesa për këta muaj është realizuar në nëntor 2020 (për muajin shkurt 2020), në mars 2021 do të realizohet për muajin

mars 2020), në maj 2021 do të realizohet për prillin e 2020-ës dhe në gusht 2021 do të realizohet për majin e 2020-ës).

- Bordi Drejtues i SHA "M-NAV" Shkup në vitin 2020 merr masa për të zbutur pasojat e pandemisë me covid-19 dhe për të mbuluar humbjen në pajtim me Vendimin e 3.4.2020 për futjen e masave kundër krizës, dhe sipas përfundimeve të Projektprocesverbalit të seancës së 32-të të Qeverisë së RMV-së, e mbajtur më 31.3.2020.
- Sipas "parimeve" të Eurocontro-it, humbja do të kompensohet në vitet e ardhshme, duke u përfshirë në shpenzimet e ofruesit të shërbimit.

Me respekt,

**Kryetari i Bordit Drejtues
Fahrudin Hamidi**

1 Analiza e trafikut ajror në Republikën e Maqedonisë së Veriut

Tabela 1.1: Numri i përgjithshëm i fluturimeve në Republikën e Maqedonisë së Veriut në periudhën 2013 - 2020¹

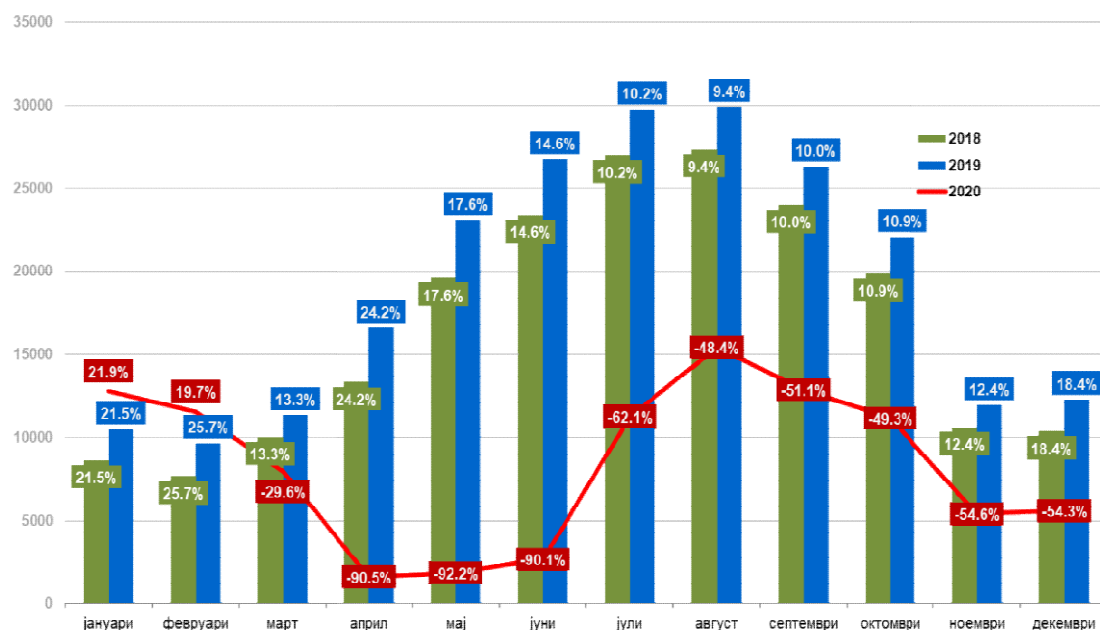
година	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
бр. на летови	118979	150509	159094	154303	179959	201772	230160	100137
промена	-	26.5%	5.7%	-3.0%	16.6%	12.1%	14.1%	-56.5%

¹ Burimi: Skopje FMP.

Tabela 1.2: Numri i përgjithshëm i fluturimeve dhe aterimeve në Republikën e Maqedonisë së Veriut në periudhën 2013 - 2020²

година	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
бр. на летови	12036	13582	15054	16574	17817	19283	21481	8944
промена	-	12.8%	10.8%	10.1%	7.5%	8.2%	11.4%	-58.4%

Grafiku 1.3: Numri i përgjithshëm i trafikut të realizuar në Republikën e Maqedonisë së Veriut në periudhën 2018 – 2020 sipas muajve³

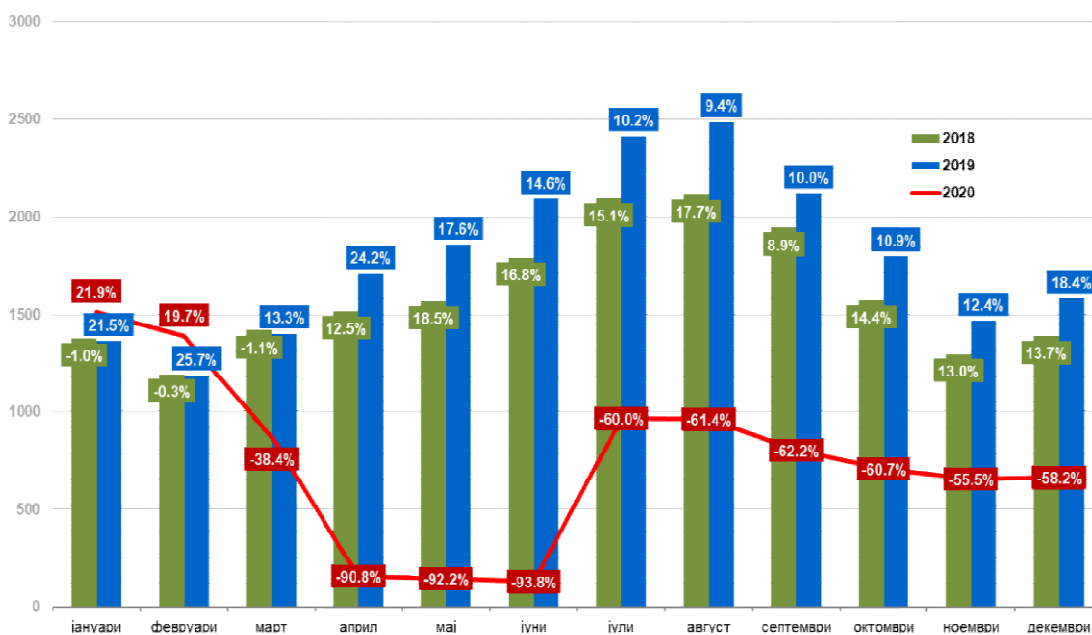

Grafiku 1.4: Numri i përgjithshëm i fluturimeve dhe aterimeve në Republikën e Maqedonisë së Veriut në periudhën 2018 – 2020 sipas muajve⁴

² Burimi: Skopje FMP.

³ Burimi: Skopje FMP.

⁴ Burimi: Skopje FMP.

Gjendja e pandemisë së koronavirusit që shënoi vitin e kaluar 2020 pati një ndikim të madh në trafikun ajror dhe shkaktoi një rënie të papritur të numrit të fluturimeve. Ndryshe nga viti i kaluar në të cilin rritja e trafikut në krahasim me vitin 2018 ishte 14.1% dhe ishte ndër rritjet më të mëdha të trafikut në Evropë, viti 2020 pa një rënie të trafikut prej 56.5% në krahasim me vitin 2019.

Tendenca e rritjes së vazhdueshme që u regjistrua në vitin 2019 vazhdoi në dy muajt e parë të vitit 2020, pra janar dhe shkurt 2020, një rritje prej 21.9% dhe 19.7% respektivisht në krahasim me muajt e njëjtë në vitin 2019, por duke filluar nga marsi 2020, kur masat për trajtimin e pandemisë hynë në fuqi, filloi një rënie e ndjeshme e numrit të operacioneve dhe muajt prill, maj dhe qershor ishin në fund të trafikut të realizuar me një rënie prej 90.5%, 92.2% dhe 90,1% përkatësisht në krahasim me muajt e njëjtë 2019. Në gjysmën e dytë të vitit 2020, trafiku regjistroi një rritje të ngadaltë, duke arritur vlerat e dy të tretave të trafikut në të njëjtat periudha të vitit 2019.

Të dhënat tregojnë se në ditën më të ngarkuar, 8 gusht 2020, kontrolli ynë i trafikut ajror shërbeu 655 fluturime, nga të cilat 627 ishin fluturime tranzit dhe 28 fluturime dhe aterime nga aeroportet në Shkup dhe Ohër. Kjo paraqet një rënie prej 42% në krahasim me të njëjtën të shtunë në gusht 2019.

Gjatë vitit 2020, u realizuan gjithsej 100,137 fluturime, nga të cilat 91,987 ishin fluturime tranzit, që paraqet një rënie prej -56.5% në krahasim me vitin 2019.

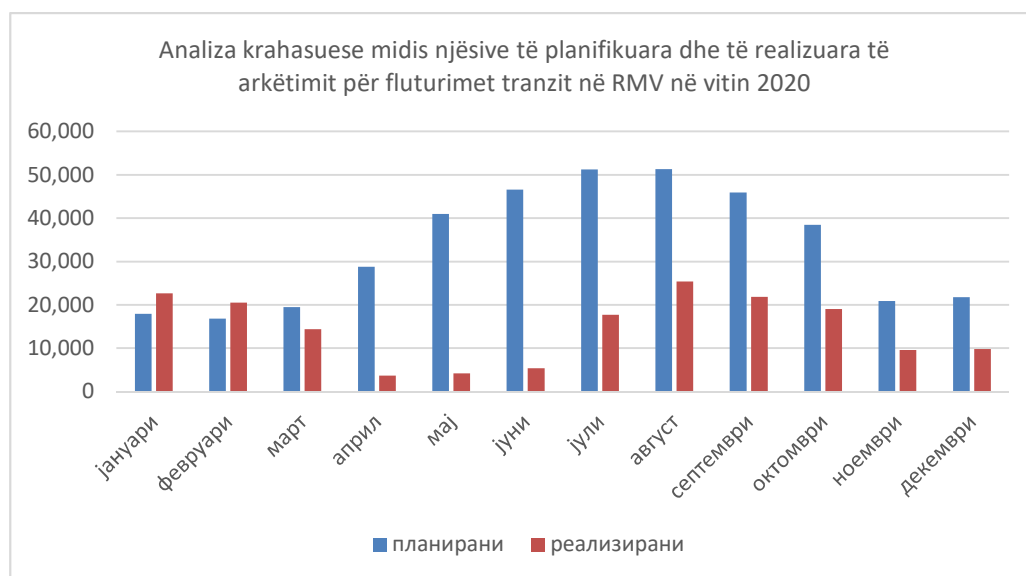
Por, pavarësisht të gjitha sfidave të paraqitura nga situata e pandemisë, kontrolli ynë i trafikut ajror arriti të shërbejë në mënyrë të sigurt dhe efikase trafikun ajror, duke respektuar të gjitha masat dhe rekomandimet për trajtimin e pandemisë dhe parandalimin e përhapjes së infeksionit midis personelit operativ dhe atij tjetër nga njëra anë, si dhe zbatimin e lehtësimeve të kërkuara të linjës direkte dhe heqjen e kufizimeve në mënyrë që të zvogëlohen shpenzimet e kompanive ajrore nga ana tjetër.

Sipas statistikës së Byrosë Qendrore të Arkëtimit të Eurocontrolit për vitin 2020, Republika e Maqedonisë së Veriut shënoi rënie prej 55,9% në njësitë e arkëtimit nga fluturimet tranzit në krahasim me vitin 2019.

Charge area :	LW
---------------	-----------

Month	2020 Actual	2020 Unit Rate Basis	2019 Actual	2018 Actual	% 2020 A / 2020 F	% 2020 A / 2019 A	% 2019 A / 2018 A	
	(1)	(2)	(3)	(4)	(1)/(2)	(1)/(3)	(3)/(4)	
1	January	22.672	17.941	17.708	14.025	26,4%	28,0%	26,3%
2	February	20.493	16.858	16.639	12.637	21,6%	23,2%	31,7%
3	March	14.355	19.487	19.233	16.461	-26,3%	-25,4%	16,8%
4	April	3.678	28.801	28.427	22.091	-87,2%	-87,1%	28,7%
5	May	4.181	40.989	40.456	33.230	-89,8%	-89,7%	21,7%
6	June	5.417	46.583	45.978	39.336	-88,4%	-88,2%	16,9%
7	July	17.682	51.216	50.551	44.955	-65,5%	-65,0%	12,4%
8	August	25.368	51.284	50.618	45.563	-50,5%	-49,9%	11,1%
9	September	21.879	45.936	45.339	40.169	-52,4%	-51,7%	12,9%
10	October	19.010	38.475	37.975	33.523	-50,6%	-49,9%	13,3%
11	November	9.596	20.878	20.607	17.495	-54,0%	-53,4%	17,8%
12	December	9.849	21.752	21.469	16.970	-54,7%	-54,1%	26,5%
TOTAL		174.181	400.200	395.000	336.455	-56,5%	-55,9%	17,4%

Prezantim tabelar i Byrosë Qendrore të Eurocontrolit për njësitë e arkëtimit të realizuara nga fluturimet tranzit në RMV për periudhën nga 1.1 deri në 31.12.2020

Dy aeroportet maqedonase, Shkupi dhe Ohri në vitin 2020 përfunduan me mbi 782,876 pasagjerë, që paraqet rënie prej 70.9% në krahasim me të njëjtën periudhë të vitit 2019 dhe 9,162 operacione të realizuara në të dy aeroportet ose rënie prej 58% në vit. Sipas statistikës⁵ destinacioni më i ngarkuar nga Aeroporti i Shkupit është Stambolli me 10.55% të pjesës së tregut, e ndjekur nga Viena (5.77%),

⁵ Burimi: Statistika e trafikut të udhëtarëve të TAV Maqedoni për vitin 2020.

Cyrihu (5.33%), Beogradi (4.76%) dhe Bazeli (Mulhouse) (4, 29%), ndërsa destinacionet më të ngarkuara nga Aeroporti i Ohrit janë Dortmundi dhe Bazeli (Mulhouse) me 13% pjesë tregu secila, e ndjekur nga Londra (Luton) (12.27%), Vjena (11.16%) dhe Cyrihu (9.21%).

Për sa i përket pjesës së kompanive ajrore në trafikun e udhëtarëve, Wizz Air ka transportuar numrin më të madh të udhëtarëve me 65.9% të pjesës së tregut, e ndjekur nga Turkish Airlines (7.7%), Pegasus Airlines (6%), Chair Airlines (5, 7%) dhe Austrian Airlines (4%), ndërsa për aeroportin e Ohrit, Wizz Air ka transportuar numrin më të madh të udhëtarëve me 88.56% të pjesës së tregut, e ndjekur nga Chair Airlines (7.4%) dhe Edelweiss Air (3, 91%).

Aktualisht, në rrjetin e linjave në Aeroportin Ndërkombëtar të Shkupit, 41 destinacione janë shpallur për sezonin veror dhe 11 kompani të rregullta u shërbejnë këtyre linjave. Për shkak të kufizimeve të vendosura nga covid-19, një numër destinacionesh anulohen radhazi në baza javore ose mujore.

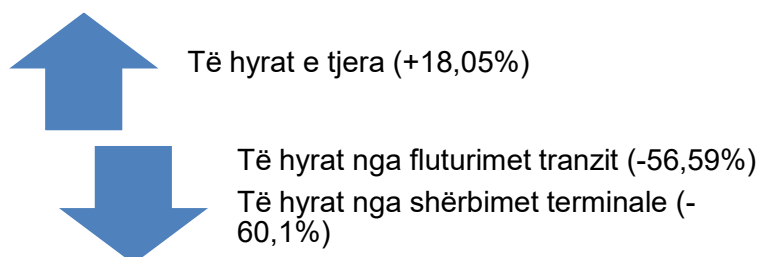
Aeroporti i Ohrit "Shën Apostull Pali" ka 8 destinacione të rregullta gjatë gjithë vitit, 5 të rregullta vetëm në sezonin veror dhe 3 destinacione shtesë çarter sezonal gjatë verës. Nuk ka linja ajrore të reja sezonale nga Ohri që njoftohen se do të futen gjatë vitit 2021.

2 Analiza e të hyrave dhe të dalave të planifikuara dhe të realizuara për vitin 2020

2.1 Analiza e të hyrave të planifikuara dhe të analizuara të SHA M-NAV Shkup për vitin 2020

Siç mund të shihet nga tabela 2.1 më poshtë, në vitin 2020 SHA "M-NAV" Shkup shënoi rënie në të hyrat e përgjithshme të realizuara në raport me të hyrat e përgjithshme të planifikuara në periudhën raportuese me 56.27%, si më poshtë:

- 56,59% rënie në të hyrat nga fluturimet tranzit;
- 60,1% rënie në të hyrat nga shërbimet terminale të navigacionit ajror;
- 18,05% rritje në të hyrat e tjera.

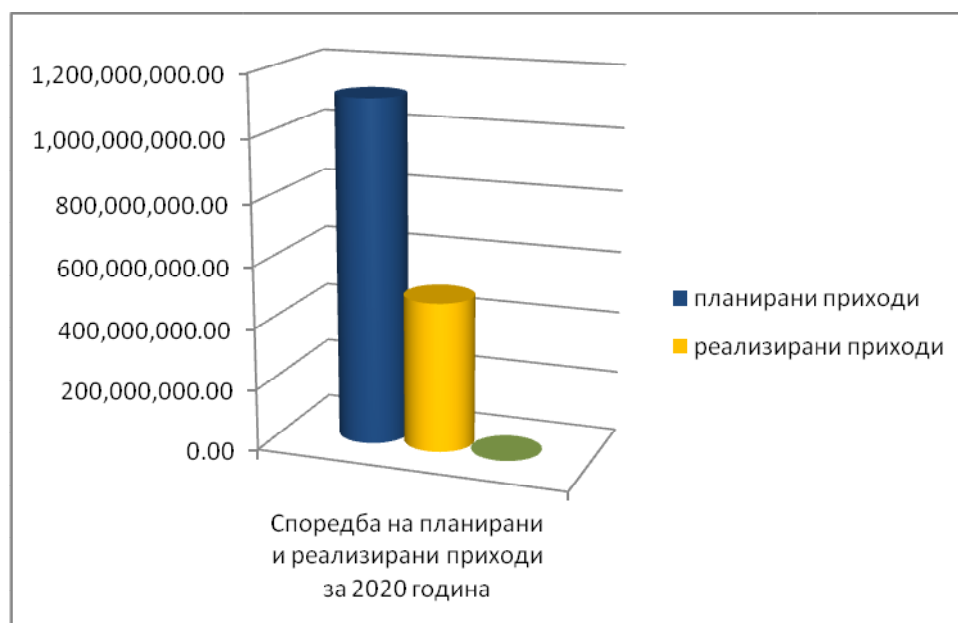

Gjendja me trafikun në vitin 2020 shpjegohet gjerësisht në pikën 1 - Analiza e trafikut ajror në Republikën e Maqedonisë së Veriut si pjesë përbërëse e Raportit Vjetor mbi punën e SHA "M-NAV" Shkup për vitin 2020.

Tabela 2.1: Të hyrat e planifikuara dhe realizuara të SHA “M-NAV” Shkup për vitin 2020⁶

<u>LLOJI I TË HYRAVE</u>	<u>TË PLANIFIKUARA</u> <u>2020</u>	<u>TË REALIZUARA</u> <u>2020</u>	<u>% e realizimit</u>
Fluturimet tranzit	948.951.519,00	411.941.647,00	43,41
Shërbimet terminale	153.601.869,00	61.285.744,00	39,90
Të hyrat e tjera ⁷	12.000.000,00	14.166.052,00	118,05
<u>TË HYRAT E</u> <u>PËRGJITHSHME (MKD)</u>	<u>1.114.553.388,00</u>	<u>487.393.443,00</u>	<u>43,73</u>

2.1.1 Prezantimi grafik i të hyrave të planifikuara dhe të realizuara për vitin 2020

2.2 Analiza e të dalave të planifikuara dhe të realizuara për vitin 2020

Tabela 2.2: Të dalat e planifikuara dhe të realizuara për vitin 2020⁸

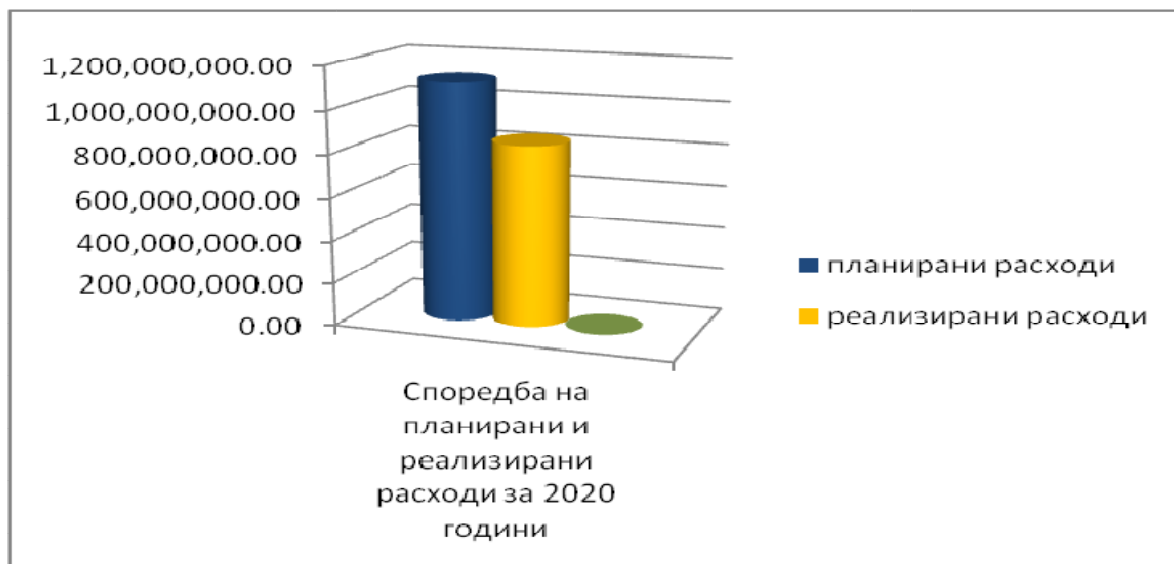
⁶ Burimi: Plani financiar vjetor i SHA “M-NAV” Shkup për vitin 2020; Bilancet bruto të SHA “M-NAV” Shkup për periudhën 1.1-31.12.2020 (me datë nga 26.3.2021).

⁷ Në shumën e të hyrave të tjera përfshihen të hyrat nga shërbimet e tjera, të hyrat e tjera operative dhe të hyrat nga financimi.

⁸ Burimi: Plani financiar vjetor i SHA “M-NAV” Shkup për vitin 2020; Bilancet bruto të SHA “M-NAV” Shkup për periudhën 1.1-31.12.2020 (me datë nga 26.3.2021).

<u>LLOJI I TË HYRAVE</u>	<u>TË PLANIFIKUARA 2020</u>	<u>TË REALIZUARA 2020</u>	<u>% e realizimit</u>
Shpenzimet e përgjithshme për punonjësit	801.800.000,00	683.561.242,00	85,25
Pagat bruto	793.800.000,00	679.583.701,00	85,61
Shpenzimet e tjera për punonjësit	8.000.000,00	3.977.541,00	49,72
Shpenzimet e përgjithshme materiale	97.800.000,00	44.335.847,85	45,33
Shpenzimet për lëndët e para	4.000.000,00	2.585.748,14	64,64
Shpenzimet për pjesët rezervë	30.000.000,00	1.128.215,55	3,76
Energjia e harxhuar	15.800.000,00	11.707.595,00	74,10
Shërbimet e transportit	5.000.000,00	613.108,47	12,26
Shërbimet postare, telefonike dhe interneti	17.000.000,00	15.326.001,95	90,15
Shpenzimet për mirëmbajtje	24.000.000,00	11.445.318,74	47,69
Shpenzimet e vërtetuara shtesë vitet e kaluara	2.000.000,00	1.529.860,00	76,49
Shpenzimet e përgjithshme jomateriale	123.400.000,00	61.233.179,36	49,62
Marrja me qira e hapësirës së zyrës	6.000.000,00	0,00	0,00
Shërbimet e tjera	1.000.000,00	368.367,00	36,84
Shpenzimet e mëditjeve për udhëtime zyrtare dhe shpenzimet e udhëtimit	35.000.000,00	3.384.052,70	9,67
Shpenzimet e përfaqësimit	2.500.000,00	1.475.811,02	59,03
Premitë e sigurimit	12.000.000,00	9.820.514,14	81,84
Tarifat e anëtarësisë në organizatat ndërkombëtare dhe të tjera	1.900.000,00	1.754.430,45	92,34
Shpenzimet e tjera jomateriale	65.000.000,00	44.430.004,05	68,35
Amortizimi	60.000.000,00	35.154.370,88	58,59
Shpenzimet e mbetura nga puna	5.000.000,00	8.799.360,80	175,99
Shpenzimet e përgjithshme financiare	23.000.000,00	12.606.631,41	54,81
Shpenzimet bankare	6.000.000,00	1.554.382,54	25,91
Intereset sipas kredive bankare	17.000.000,00	11.052.248,87	65,01
<u>TË DALAT E PËRGJITHSHME (MKD)</u>	<u>1.111.000.000,00</u>	<u>845.690.632,30</u>	<u>76,12</u>

3.2.1 Prezantimi grafik i të dalave të planifikuara dhe të realizuara për vitin 2020

Siç mund të shihet nga tabela 2.2 më lart, në vitin 2020 SHA “M-NAV” Shkup shënoi realizim më të ulët të shpenzimeve të përgjithshme në raport me shpenzimet e përgjithshme të planifikuara për periudhën raportuese me 23.88%, ku:

- Zëri - shpenzime të tjera të punës, më shumë fonde janë realizuar se sa ishin planifikuar, pasi sipas raporteve të Eurocontrol-it dhe politikës së kontabilitetit të SHA “M-NAV” Shkup, është kryer shlyerje e kërkesave e në bazë të shërbimeve të realizuara për fluturimet tranzit, shërbimet ATC dhe interesat e përlloritura për pagesat e vonuara në vlerë prej 6,751,225.00 denarë, si dhe shlyerja e kërkesave në vlerë prej 713,814.60 denarë në pajtim me vendimin e Bordit Drejtues të SHA “M-NAV” Shkup, numër 02-605 / 12.3.2020;
- Amortizimi llogaritet në përputhje me politikën e kontabilitetit të SHA “M-NAV Shkup” në pajtim me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF).

Siç mund të shihet nga tabela e mësipërme, te të gjitha shpenzimet e tjera të SHA “M-NAV” Shkup në vitin 2020 vërehet realizim më i ulët nga sa ishte planifikuar..

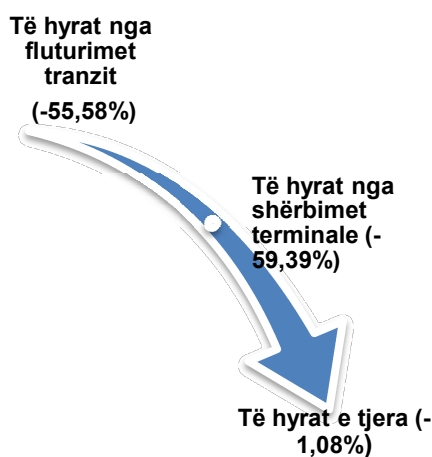
Situata me pandeminë e virusit covid-19 pati një ndikim të drejtpërdrejtë dhe katastrofik në trafikun ajror në përgjithësi, në mënyrë që SHA “M-NAV” Shkup, si një ofrues i shërbimit të navigacionit ajror në vitin 2020, u përball me vështirësi në funksionim si për shkak të rënies së trafikut në krahasim me të njëjtën periudhë në vitin 2019, ashtu edhe për shkak të shtyrjes së arkëtimit të kërkesave të tij nga Eurocontrol-i për muajt shkurt, mars , prill dhe maj 2020. Pagesa për këta muaj është realizuar në nëntor 2020 (për muajin shkurt 2020, në mars 2021 do të realizohet për muajin mars të 2020-ës, në maj 2021 do të realizohet për prillin e 2020-ës dhe në gusht 2021 do të realizohet për majin e 2020-ës).

3 Analiza e të hyrave dhe të dalave të realizuara për vitin 2020 në krahasim me realizimin në vitin 2019

3.1 Analiza e të hyrave të realizuara në vitin 2020 në krahasim me vitin 2019

S iç mund të shihet nga tabela 3.1 më poshtë, të ardhurat e përgjithshme të realizuara për vitin 2020 në krahasim me vitin 2019 janë ulur për 55.39%, si më poshtë:

- 55,58% rënie në të hyrat nga fluturimet tranzit;
- 59,39% rënie në të hyrat nga shërbimet terminale dhe navigacioni ajror;
- 1,08% rënie nga të hyrat e tjera.

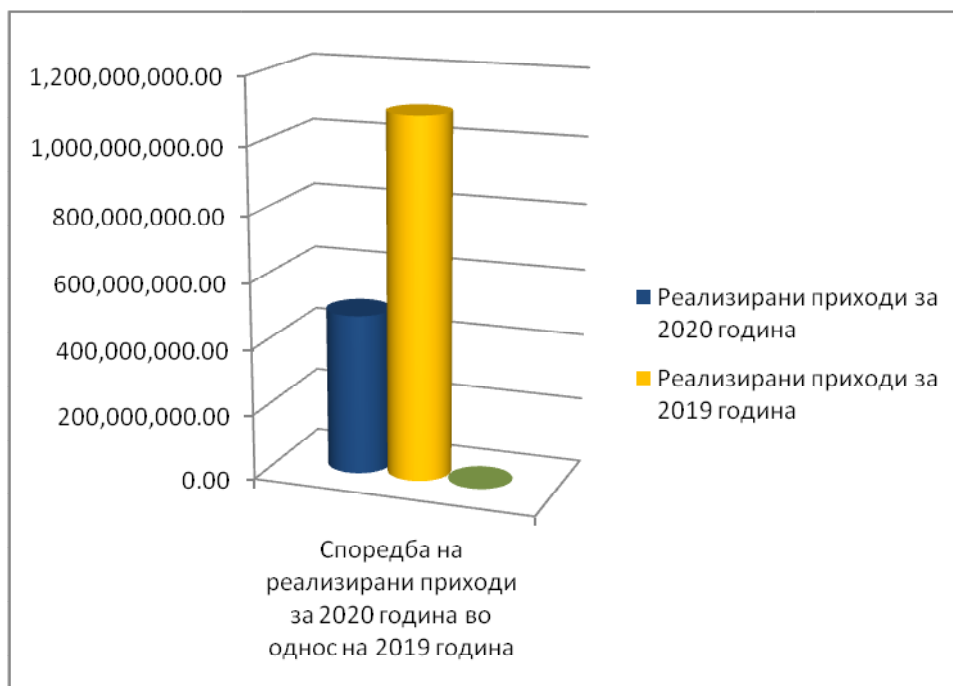

Табела 3.1: Тë hyrat e realizuara për vitin 2020 në krahasim me vitin 2019⁹

<u>LLOJI I TË HYRAVE</u>	<u>TË REALIZUARA 2020</u>	<u>TË REALIZUARA 2019</u>	<u>% e realizimit 2020/2019</u>
FLUTURIMET TRANZIT	411.941.647,00	927.391.039,00	44,42
SHËRBIMET TERMINALE	61.285.744,00	150.895.117,00	40,61
TË HYRAT E TJERA	14.166.052,00	14.321.012,00	98,92
<u>TË HYRAT E PËRGJITHSHME (MKD)</u>	<u>487.393.443,00</u>	<u>1.092.607.168,00</u>	<u>44,61</u>

⁹ Burimi: Bilancet bruto të SHA "M-NAV" Shkup për periudhën 1.1-31.12.2020 (me datë 26.3.2021); Raporti vjetor i punës së SHA "M-NAV" Shkup për vitin 2019.

3.1.1 Prezantimi grafik i të hyrave të realizuara në vitin 2020 në krahasim me vitin 2019

3.2 Analiza e të dalave të realizuara për vitin 2020 në krahasim me vitin 2019

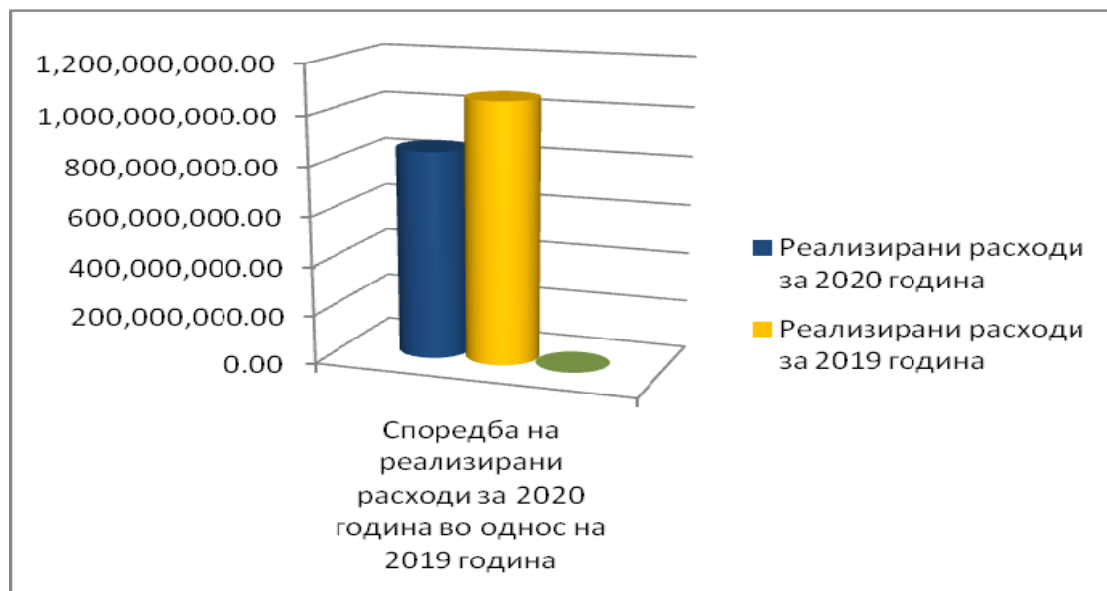
Табела 3.2: Тë dalat e realizuara për vitin 2020 në krahasim me vitin 2019¹⁰

<u>LLOJI I TË DALAVE</u>	<u>TË REALIZUARA 2020</u>	<u>TË REALIZUARA 2019</u>	<u>% e realizimit 2020/2019</u>
Shpenzimet e përgjithshme për punonjësit	683.561.242,00	830.754.839,31	82,28
Pagat bruto	679.583.701,00	815.557.875,00	90,05
Shpenzimet e tjera për punonjësit	3.977.541,00	15.196.964,31	5,23
Shpenzimet e përgjithshme materiale	44.335.847,85	66.408.871,01	66,76
Shpenzimet për lëndët e para	2.585.748,14	3.486.660,78	74,16
Shpenzimet për pjesë rezervë	1.128.215,55	1.312.680,61	85,95
Shpenzimet e energjisë	11.707.595,00	13.007.681,06	90,01
Shërbimet e transportit	613.108,47	4.066.285,40	15,08
Shërbimet postare, telefonike dhe interneti	15.326.001,95	16.048.053,63	95,50
Shpenzimet për mirëmbajtje	11.445.318,74	26.585.305,84	43,05

¹⁰ Burimi: Bilancet bruto të SHA “M-NAV” Shkup për periudhën 1.1-31.12.2020 (me datë 26.3.2021); Raporti vjetor i punës së SHA “M-NAV” Shkup për vitin 2019.

Shpenzimet e vërtetuara shtesë vitet e kaluara	1.529.860,00	1.902.203,69	80,43
Shpenzimet e përgjithshme jomateriale	61.233.179,36	100.008.426,54	61,23
Marrja me qira e hapësirës së zyrës	0,00	0,00	0,00
Shërbimet e tjera	368.367,00	469.380,00	78,48
Shpenzimet e mëditjeve për udhëtime zyrtare dhe shpenzimet e udhëtimit	3.384.052,70	22.433.022,27	15,09
Shpenzimet e përfaqësimit	1.475.811,02	2.648.660,96	55,72
Premitë e sigurimit	9.820.514,14	9.852.880,50	99,67
Tarifat e anëtarësisë në organizatat ndërkombëtare	1.754.430,45	346.515,00	506,31
Shpenzimet e tjera jomateriale	44.430.004,05	64.257.967,81	69,57
Amortizimi	35.154.370,88	40.675.708,89	86,43
Shpenzimet e tjera nga puna	8.799.360,80	12.772.338,68	68,89
Shpenzimet e përgjithshme financiare	12.606.631,41	9.906.559,53	127,26
Shpenzimet bankare	1.554.382,54	1.801.876,89	86,26
Intereset sipas kredive bankare	11.052.248,87	8.104.682,64	136,37
<u>TË DALAT E PËRGJITHSHME (MKD)</u>	<u>845.690.632,30</u>	<u>1.060.526.743,96</u>	79,74

3.2.1 Prezantim grafik i të dalave të realizuara për vitin 2020 në krahasim me vitin 2019

Siç mund të shihet nga tabela 3.2 më lartë, shpenzimet e përgjithshme të realizuara të shoqërisë për vitin 2020 janë ulur për 20.26% në krahasim me ato të 2019-ës, si rezultat i vendimit të Bordit Drejtues të SHA “M-NAV Shkup” nga 3.4.2020 për futjen e masave kundër krizës, dhe në pajtim

me përfundimet nga projektprocesverbali i seancës së 32-të të Qeverisë së RMV-së, mbajtur më 31.3.2020, pika 16 - grupi i dytë i masave ekonomike për t'u marrë me krizën e covid-19.

- Zëri - shpenzimet e tjera për punonjësit¹¹, janë ulur në krahasim me vitin 2019 dhe tregohen në detaje më poshtë:

Табела 3.3: Shpenzimet e tjera për punonjësit të realizuara për vitin 2020 në krahasim me vitin 2019¹²

Shpenzimet e tjera për punonjësit	01.01-31.12.2020	01.01-31.12.2019
Çmimet jubilarë	0,00	2.847.276,00
Ndihma për vdekjen e një anëtarë të familjes	2.312.095,00	3.207.864,00
Ndihma e punonjësve	1.035.963,00	2.183.440,31
Pagesa e K-15	0,00	5.163.990,00
Pagesa e pagës së 13-të ¹³	0,00	0,00
Tatimi personal i paguar për pagën e 13-të	0,00	0,00
Kontributet e paguara për pagën e 13-të	0,00	0,00
Kompensim për jetë të ndarë	152.660,00	0,00
Kompensimet e tjera të shpenzimeve të punonjësve	0,00	157.723,00
Kontrollimet e detyrueshme mjekësore të kontrolluesve	334.698,00	959.419,00
Shpenzimet e provimeve	84.198,00	510.757,00
Shpenzimet e transportit të punonjësve jashtë Shkupit	57.927,00	166.495,00
Gjithsej (MKD):	3.977.541,00	15.196.964,31

- Zëri – tarifët e anëtarësisë në organizatat ndërkombëtare në vitin 2020 janë rritur në krahasim me vitin 2019 për shkak të shpenzimeve të evidentuara për tarifën e anëtarësisë vjetore për vitin 2020 të shoqërisë në CANSO¹⁴ në vlerë prej 1.581.036,00 denarë¹⁵, por të njëjtat janë në kuadër të të planifikuarave për vitin 2020;
- Zëri - shpenzimet e përgjithshme financiare u rritën në vitin 2020 në krahasim me vitin 2019, kryesisht për shpenzimet e njehershme për ristrukturimin e kredisë nga BERZH-i në vlerë prej 1,845,000.00 denarë, por të njëjtat janë në kuadër të të planifikuarave për vitin 2020;
- Zëri - shërbimet e tjera në vitin 2020 janë zvogëluar në krahasim me vitin 2019, si më poshtë:

¹¹ Ky zë përfshin të dalat që paguhen në përputhje me Kontratën Kolektive të SHA "M-NAV" Shkup.

¹² Burimi: Bruto bilancet e SHA "M-NAV" për periudhën 1.1-31.12.2020 (me datë nga 26.3.2021); Raporti Vjetor i punës së SHA "M-NAV" Shkup" për vitin 2019.

¹³ Shpenzimi i pagesës së pagës së 13-të për vitin 2019 në vlerë të përgjithshme prej 60.887.872,00 denarë (paga neto 37.989.351,00; tatimi personal 6.044.029,00 denarë dhe kontributet 16.854.492,00 denarë), në përputhje me standardet e kontabilitetit, në vitin 2019 është evidentuar në zërin – shpenzim i pagave bruto.

¹⁴ SHA "M-NAV" Shkup" nga maji i vitit 2018 është anëtare e organizatës ndërkombëtare CANSO (Civil Air Navigation Services Organization) në nivel evropian dhe botëror.

¹⁵ Këto shpenzime u paguan në nëntor të vitit 2019, por meqenëse i referohen vitit 2020, të njëjtat evidentohen në evidencën e kontabilitetit të SHA "M-NAV" Shkup për vitin 2020.

Tabela 3.4: Shërbimet e tjera të realizuara për vitin 2020 në krahasim me vitin 2019¹⁶

Shërbimet e tjera	1.1-31.12.2020	1.1-31.12.2019
Regjistrimi i automjeteve	89.393,00	95.820,00
Shpalljet në gazetatat ditore	278.974,00	373.560,00
Gjithsej (MKD):	368.367,00	469.380,00

- Zëri – shpenzimet e tjera jomateriale në vitin 2020 janë ulur në krahasim me vitin 2019:

Tabela 3.5: Shpenzimet e tjera jomateriale të realizuara për vitin 2020 në krahasim me vitin 2019¹⁷

Shpenzimet e tjera jomateriale	01.01-31.12.2020	01.01-31.12.2019
Qiraja e patundshmërive	118.779,00	395.522,00
- Qiraja e antenës së Majës së Zezë	65.104,00	64.942,00
- Qiraja e fushës së futbollit	34.880,00	224.200,00
- Qiraja e zyrave të shoqatave sindikale	18.795,00	106.380,00
Bordi Mbikëqyrës i Kompensimit	382.119,00	365.505,00
Donacionet në vend	2.103.897,00	19.520.563,00
- Donacioni për ndihmë të të prekurve nga tërmeti në Shqipëri	300.000,00	0,00
- Shoqata e Federatës së Aviacionit	803.897,00	786.673,00
- Donacioni për covid-19 i Qeverisë së RMV-së	1.000.000,00	0,00
- Klubi i Hendbollit Metalurg ¹⁸	0,00	9.177.369,00
- Klubi i Basketbollit Çair 2030 ¹⁹	0,00	212.369,00
- Ministria e Shëndetësisë	0,00	9.224.190,00
- Shoqata e Kulturës dhe e Artit Shkup	0,00	60.000,00
- Shoqata e Promovimit dhe e Zhvillimit të Folklorit Folk-Fest Shkup	0,00	60.000,00
Honoraret autoriale ²⁰	1.173.519,00	1.069.061,00
Shërbimet e konsulencës ²¹	1.414.929,76	0,00
Seminaret dhe këshillimet	20.606.808,07	15.918.152,02
- kurs refresh për kontrolluesit e fluturimit ²²	7.450.004,40	5.531.512,70
- trajnim i kontrolluesve të rinj ²³	13.032.093,67	7.795.060,05
- kurset dhe trajnimet e tjera për punonjësit	124.710,00	2.591.579,27
Revizioni i raporteve financiare ²⁴	220.000,00	220.000,00
Shërbimet e avokaturës	519.114,00	806.942,00

¹⁶ Bilancet bruto të SHA "M-NAV" Shkup për periudhën 1.1-31.12.2020 (me datë nga 26.3.2021); Raporti Vjetor i Punës së SHA "M-NAV" Shkup për vitin 2019.

¹⁷ Bilancet bruto të SHA "M-NAV" Shkup për periudhën 1.1-31.12.2020 (me datë nga 26.3.2021); Raporti Vjetor i Punës së SHA "M-NAV" Shkup për vitin 2019.

¹⁸ Donacion me vauçer nga Agjencia e Rinisë dhe e Sportit e RMV-së.

¹⁹ Donacion me vauçer nga Agjencia e Rinisë dhe e Sportit e RMV-së.

²⁰ Në pajtim me Kontratën në Vepër të 3 punonjësve.

²¹ Në pajtim me Kontratën e Shërbimeve Konsulente me EGIS AVIA.

²² Kurse të detyrueshme për kontrolluesit e fluturimit çdo 2 vjet (BULATSA).

²³ Trajnimi fillestar i 6 kandidatëve për kontrollues të fluturimit jashtë vendit.

²⁴ Në pajtim me Kontratën e Ekzekutimit të Revizionit të Raporteve Financiare me shtëpinë e revizionit SHPK "BDO" Shkup e cila skadoi në vitin 2020, ashtu që u lidh kontrata me shtëpinë konsulentë Grand Thornton Shkup për revizionim të raporteve financiare për vitin 2020.

Mirëmbajtja e softuerit	81.840,00	81.840,00
Shërbimet e tjera intelektuale	5.375.989,22	11.608.347,13
-Përpunimi i elaboreteve gjeodezike ²⁵	1.374.129,00	4.655.371,00
-Shpenzimet e shërbimeve intelektuale ²⁶	1.221.115,79	0,00
-Incizimi gjeodezik i pengesave ²⁷	1.179.765,00	0,00
-Shpenzimet e provizionit të Eurocontrol-it ²⁸	925.429,87	922.363,49
- Përpunimi i gjeo-hartave ²⁹	388.462,56	360.692,27
- Kompensimi vjetor nga DQLV ³⁰	157.066,00	124.730,00
- Certifikimi sipas standardit ISO	61.500,00	61.500,00
- Përpunimi i dokumentacionit teknik ³¹	39.000,00	0,00
- Përkthimi i dokumenteve	12.600,00	0,00
- Pagesa vjetore e ABV-së	6.468,00	0,00
- Kompensimi vjetor nga Bursa e Maqedonisë ³²	4.130,00	4.130,00
- Rinovimi i certifikatës dixhitale	3.020,00	0,00
- Regjistrimi dhe rinovimi i domenit	2.703,00	5.419,11
- Shërbimet Noteriale	600,00	0,00
- Kompensimi nga KLV ³³	0,00	2.303.856,00
- Kontratë me Eurocontrol-in ³⁴	0,00	1.844.850,00
- Furnizimi i licencës CHECK POINT ³⁵	0,00	881.608,00
- Furnizimi i licencës CISCO ³⁶	0,00	157.410,00
- Arkivimi i dokumenteve ³⁷	0,00	160.829,00
- Shërbimet e konsulencës ³⁸	0,00	46.585,26
- Përpunimi i dokumentacionit ndërtimor-teknik ³⁹	0,00	30.000,00
- Përpunimi i projektit ⁴⁰	0,00	30.000,00
- Shpenzimet e vlerësimit të automjeteve ⁴¹	0,00	9.000,00
- Kompensimi nga Regjistri Qendror ⁴²	0,00	5.003,00
- Kompensimi për mbajtjen e bazës së të dhënave elektronike	0,00	5.000,00
Revistat profesionale dhe gazetat ⁴³	277.000,00	242.234,00
Shpenzimet e certifikimit dhe licencave nga AAC	10.742.272,00	10.686.219,00
Shpenzimet e aktvendimeve ekzekutive - paditë	26.461,00	2.978.083,00
Shpenzimet e tjera jomateriale	1.387.276,00	365.499,66
- Përpunimi i dokumentacionit ⁴⁴	1.033.159,00	0,00
- Arkivimi i dokumenteve ⁴⁵	146.806,00	0,00
- Shpenzimi nga fatura e korigjuar GEODET Shkup	129.430,00	0,00
- Përpunimi i kartave të identifikimit	27.240,00	0,00
- Shpenzimet e tjera jomateriale ⁴⁶	49.209,00	24.504,16

²⁵ Përpunimi i elaboreteve gjeodezike për përditësimin e bazës gjeodezike për përgatitjen e dokumentacionit të planifikimit urban lokal (Aeroporti Ndërkombëtar i Shkupit dhe Aeroporti "Shën Apostull Pali" Ohër), si dhe përpunimi i elaboratit gjeodezik për qëllime të veçanta.

²⁶ Në pajtim me kontratën e Eurocontrol-it (Support Agreement).

²⁷ Në pajtim me kontratën e GEOFOTO-ZENIT Shkup.

²⁸ Në pajtim me kontratën e kryerjes së shërbimeve për pagesën e shërbimeve ATC nga kompanitë ajrore.

²⁹ Parapagesa vjetore për hartografinë Bentley.

³⁰ Kompensimi vjetor i udhëheqjes së aksioneve dhe kompensimi i regjistrimit të rritjes së kryegjësë.

³¹ Në pajtim me Kontratën e SHPK "GEING" Shkup për lidhje kabllore me stacionin e radarit Banjski Rid në rrjetin shpërndarës të EVN-së Maqedoni.

³² Për publikimin e raporteve financiare në tregun e lirë.

³³ Kërkesa e SHA "M-NAV" Shkup dhe procedura për lëshimin e letrave me vlerë përmes ofertës private filloi në vitin 2019. Kompensimi paguhet në pajtim me tarifën për përcaktimin e shumës së kompensimeve që i paguan KLV RMV.

³⁴ Kontrata me Eurocontrolin për mbështetje në zbatimin e projektit SES/PCP.

³⁵ Kompensimi vjetor i furnizimit të licencës CHECK POINT (zgjidhje antivirus).

³⁶ Kompensimi vjetor i furnizimit të licencës CISCO SMART NET SUP.

³⁷ Në pajtim me kontratën me firmën INBOX Shkup.

³⁸ Shërbimet e konsulencës (MET OFFICE), si dhe zëvendësimi i moduleve 3 GPS.

³⁹ Për përshtatjen paraprake të hapësirës së garazhit.

⁴⁰ Përpunimi i projektit të sallës teknike dhe operative për sistemin e ri të ATM-së.

⁴¹ Vlerësimi i automjeteve të vjetra për shitje.

⁴² Tarifa administrative për paraqitjen e Llogarisë Vjetore në Regjistrin Qendror dhe regjistrimin e aksioneve.

⁴³ "Reprezent", "Pravnik", "Akademik", "Koha", "Slloboden Peçat".

⁴⁴ Përpunimi i dokumentacionit për pajisjen e radarit INDRA MODE-S.

⁴⁵ Në pajtim me kontratën me firmën INBOX Skopje.

- Rinovimi i tokenit	1.432,00	0,00
- Kompensimi i lëshimit të vizave për punonjësit ⁴⁷	0,00	246.725,50
- Lëshimi i vërtetimit për mosgjykim të punonjësit	0,00	8.656,00
- Shërbimet e marrjes me qira të sallës së konferencës ⁴⁸	0,00	85.614,00
Gjithsej (MKD):	44.430.004,05	64.257.967,81

4 Investimet dhe zhvillimi

Duke pasur parasysh kompleksitetin dhe rëndësinë e navigacionit ajror, si dhe nevojën për integrim në sistemin Single European Sky dhe, natyrisht, harmonizimin me legjislacionin evropian dhe standardet e organizatave përkatëse evropiane dhe ndërkombëtare të aviacionit, menaxhimi i SHA "M-NAV" Shkup ka vendosur t'i financojë projektet më të rëndësishme të zhvillimit të përcaktuara në kuadër të "Projektit për avancimin e sistemit të navigacionit ajror maqedonas - faza e dytë" me hua afatgjate nga institucioni financiar ndërkombëtar. Në koordinim me Ministrinë e Financave dhe Ministrinë e Transportit dhe të Lidhjeve, procedura për huamarrjen afatgjate të SHA "M-NAV" Shkup në institucionin financiar ndërkombëtar përfundoi në vitin 2013. Më 24.9.2013 SHA "M-NAV" Shkup nënshkroi kontratë huaje me BERZH-in për financimin e "Projektit për avancimin e sistemit të navigacionit ajror maqedonas - faza e dytë" pa ofruar garanci shtetërore, në vlerë prej 11,150,000.00 EUR, e njëjta e ndryshuar me amendamentin I i lidhur më 10.1.2014, amendamenti II i lidhur më 13.12.2016, dhe amendamenti III, i lidhur më 27.2.2020.

Karakteristika kryesore e vitit 2020 ishte pandemia me covid-19 e cila ndikoi ndjeshëm në realizimin e përbërësve të projektit dhe e cila do të vazhdojë ndikimin e saj gjatë vitit 2021 deri në kufizimet (thirrja e Fuqisë Madhore, kufizimet e udhëtimit) që dalin prej saj.

4.1 Projekti për avancimin e sistemit të navigacionit ajror maqedonas - faza e dytë e financuar nga BERZH-i

Realizimi i komponentëve të projektit të mbuluar nga "Projekti për avancimin e sistemit të navigacionit ajror maqedonas - faza e dytë" në vitin 2020 është si më poshtë:

4.1.1 Furnizimi, instalimi dhe testimi i sistemit të ATM-së duke përfshirë sallën tekniko-operative

Sistemi i ATM-së është sistemi parësor nëpërmjet së cilit realizohet shërbimi bazë i SHA "M-NAV" Shkup, përkatësisht sigurimi i shërbimeve të navigacionit ajror në hapësirën ajrore mbi Republikën e Maqedonisë së Veriut me qëllim të trafikut ajror të sigurt, të rregullt dhe efikas.

⁴⁶ Fotokopjimi i dokumenteve, përpunimi i kartëvizitave etj.

⁴⁷ Lëshimi i vizave të shkollimit për 5 kontrollues dhe punonjës të tjerë.

⁴⁸ Marrja me qira e sallës së konferencës në Hotel Alexander Palace me rastin e South East Axis 23 (mbledhje paraprake nën kujdesin e Eurocontrolit në Hotel Alexander Palace në periudhën 26.3-27.3.2019).

Zbatimi i sistemit të ri të ATM-së përfshin ndërtimin e një hapësire të re për nevojat e sistemit të ATM-së, d. m. th salla e re teknike dhe operative në të cilën do të vendosen pajisjet nga sistemi i ri dhe i vjetër (rezervë) i ATM-ve.

Në pajtim me Marrëveshjen e Huasë me BERZH-in, u përcaktua se ky komponent i projektit do të zbatohet nëpërmjet metodës së furnizimit me dy faza (Two Stage Procurement Method). Pas zbatimit të plotë të të dyja fazave të furnizimit, më 31.7.2017 BERZH-i mori miratimin (No objection) për Raportin e Vlerësimit - faza e dytë me një rekomandim për lidhjen e një kontrate me kompaninë Leonardo S.p.A, oferta e së cilës plotësonte plotësisht kërkesat të përcaktuara në specifikimet teknike dhe dokumentacionin e tenderit.

Nga ana tjetër, u arrit në përfundimin se toka në të cilën është planifikuar të ndërtohet një dhomë e re operative teknike (shtrirja e objektit ekzistues), me një sipërfaqe të përgjithshme prej 1,150 m², nga të cilat baza është 580 m², është në pronësi të Republikës së Maqedonisë së Veriut, dhe sipas kontratës së koncesionit, iu dha në përdorim dhe menaxhim të pronës kompanisë TAV - Aeroportet nga Turqia, për shkak të të cilave u ndërmorën aktivitete me institucionet përkatëse me qëllim zgjidhjen dhe tejkalimin e të gjithë situatës juridike pronësore, në drejtim të rregullimit të marrëdhënieve pronësore dhe dokumenteve - leje ndërtimi, si për sallën e re teknike dhe operative ashtu edhe për objektin ekzistues të kontrollit të fluturimit.

Në pajtim me përfundimin nga Ekstrakti i Projekt-Procesverbalit nga Seanca e 96-të e Qeverisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut të mbajtur më 22.10.2018, Bordi Drejtues i SHA "M-NAV" Shkup miratoi Vendimin nr. 02-2017/8 nga 31.10.2018, për të dërguar një letër për pranim dhe kontratë për furnizimin e sistemit të ATM-së, përfshirë sallën tekniko-operative për kompaninë e parë të renditur të parë Leonardo S.p.A për nënshkrimin e saj në pajtim me miratimin e marrë (No objection) nga BERZH më 31.7.2017. Garancia e kërkuar e cilësisë së realizimit u paraqit nga kompania Leonardo S.p.A dhe kontrata u nënshkrua më 14.12.2018 me një çmim kontrate prej 7,878,872.50 EUR. Në fillim të vitit 2019, një garanci bankare për paradhënie dhe një faturë për paradhënie u paraqit nga kompania Leonardo S.p.A, pas së cilës një aplikim për tërheqjen e fondeve iu paraqit BERZH-it. PAGESA e faturës për paradhënie është bërë më 02.4.2019, me të cilën marrëveshja ka hyrë në fuqi.

Në periudhën referuese, në fillim të vitit 2020, nga SHA "M-NAV" Shkup u pranua kërkesa për ndryshimin e kontratës (Change Proposal), e dorëzuar nga Leonardo. Ajo u dorëzua për shkak të periudhës së gjatë midis vendosjes së dokumentacionit të tenderit dhe fillimit të realizimit, me qëllim futjen e teknologjive më të fundit të ATM-ve, të cilat nuk do të ndikonin në konceptin dhe funksionalitetin e dokumentacionit të tenderit. Gjithashtu, është bërë një ndryshim në Planin e Zbatimit, në mënyrë që të merren afate reale për zbatim. Miratimi (No objection) nga BERZH për këtë kërkesë për ndryshim është marrë më 3.3.2020.

Më 12.3.2020, nga Bordi Drejtues të SHA "M-NAV" Shkup pranoi njoftimin e Leonardo-s për Fuqinë Madhore për shkak të pandemisë covid-19, duke marrë parasysh shpalljen e gjendjes së jashtëzakonshme në Maqedoninë e Veriut, por edhe në Shqipëri, si vendi nga i cili vjen nënrealizuesi për punimet e ndërtimit. Kjo situatë vazhdoi gjatë vitit 2020, gjë që çoi në vonesa në zbatimin e projektit.

Prandaj, në tremujorin e fundit të vitit 2020, SHA "M-NAV" Shkup i kërkoi Leonardo-s të fillojë përgatitjen e një kërkesë të re për ndryshimin e kontratës, me të njëjtën përmbajtje si ajo e mëparshme, por me afate të ndryshuara, të cilat do të nënshkruhen pas skadimit të klauzolës së Fuqisë Madhore.

Gjatë gjithë vitit, bashkëpunimi me Leonardo-n vazhdoi në shkëmbimin dhe përgatitjen e dokumentacionit teknik (SSDD, SRS, SDD, ICD), si dhe aktiviteteve të tjera, në kuadër të situatës me covid-19.

Në të njëjtën kohë, gjatë gjithë periudhës së kaluar, aktivitetet e nevojshme për marrjen e një leje ndërtimi për ndërtimin e sallës tekniko-operative në pajtim me marrëveshjen e lidhur me kompaninë Leonardo S.p.A u kryen vazhdimisht. Për transportin dhe komunikimin nr. 28 Referenca-373/19 datë 17.1.2020.

Në lidhje me projektin për një sallë tekniko-operacionale, Leonardo bëri vërejtje në lidhje me ndryshimet midis projektit ideor dhe kryesor, për shkak të të cilave u morën parasysh dallimet, për qëllimin e të cilave u punësua një firmë e jashtme arkitekturore. Deri në fund të vitit 2020, analiza e pjesës arkitektonike u përfundua dhe raporti përfundimtar pritet në fillim të vitit 2021, i cili u referohet aspekteve të tjera (energjia elektrike, mbrojtja nga zjarri, termodinamika, etj), pas çka vijon vendimi përfundimtar nga SHA "M-NAV" Shkup, sa i përket sallës tekniko-operative.

4.1.2 Furnizimi, instalimi dhe testimi i sistemit të radios VHF dhe lidhjes me mikrovalë

Ky është sistem nëpërmjet të cilit kontrolli i fluturimit komunikon me avionët. Sipas shtojcave ICAO, ofruesi i shërbimit të navigacionit ajror është i detyruar të sigurojë një sistem radiotelefoni të avionit, nëpërmjet një sistemi radio komunikimi që vepron në rrethin e frekuencave, të destinuar ekskluzivisht për atë qëllim. Ky projekt duhet të zëvendësojë pajisjet ekzistuese të radios dhe sistemin e transmetimit me një sistem të ri radio VHF.

Pas kryerjes së procedurës së plotë të furnizimit, më 17.3.2017 BERZH-i nuk mori asnjë kundërshtim mbi raportin e vlerësimit të ofertave të marra me një propozim për lidhjen e një kontrate me kompaninë Northop Grumman/Park Air Systems në vlerë të përgjithshme prej 778,054.56 EUR në të cilën shumë janë përfshirë edhe 53,140.58 EUR për pjesë rezervë.

Pas dorëzimit të informacionit tek ofertuesit e tjerë mbi rezultatin e raportit të vlerësimit, dy kompani që marrin pjesë në tender paraqesin ankesa për përzgjedhjen në BERZH. BERZH-i mori miratimin (20 korrik 2018) për nënshkrimin e kontratës, duke refuzuar dy ankesat për përzgjedhjen e ofertuesit të renditur të parë. Pas miratimit të kontratës dhe amendamentit I të BERZH-it, ato u nënshkruan më 11.3.2019. Pagesa e faturës për paradhënie në vlerë prej 155,610.92 EUR është bërë më 12.7.2019, me të cilën kontrata ka hyrë në fuqi.

Projekti filloi në vitin 2019 në pajtim me planin e zbatimit të paraqitur nga Park Air Systems dhe u realizua testimi në fabrikë i pajisjeve-FAT, si dhe një nga trajnimet e planifikuara. Sipas planit, sistemi duhej të dorëzohej në gusht dhe instalimi do të fillojë në shtator me përfundimin përfundimtar deri në fund të tetorit 2019. Për shkak të vonësës në shpërndarjen e pajisjeve, projekti ishte pas planit dhe nuk ishte e mundur të përfundohej instalimi i Sollunska Gllavës gjatë vitit 2019, për shkak të të cilit ne morëm një plan të rishikuar, në të cilin instalimi i sistemit në Aeroportin e Shkupit do të kryhet në shtator dhe tetor 2019 dhe në Sollunska Gllavë nga fundi i majit 2020, d. m. th në një periudhë kur kushtet e motit do të jenë të përshtatshme për punë.

Realizimi i kontratës në vitin 2020 filloi me punimet e ndërtimit në shkurt, por përsëri u shty për shkak të pandemisë së covid-19, domethënë njoftimin e fuqisë madhore të paraqitur nga Park Air për shkak të gjendjes së jashtëzakonshme të shpallur në Angli. Kohëzgjatja e zgjatur e situatës së re ka çuar në kalimin e kornizës kohore në të cilën punimet e ndërtimit në Sollunska Gllavë janë të mundshme. Prandaj, u përgatit Amendamenti II i kontratës, i cili do të mundësojë një ndryshim në planin e zbatimit, dhe pritet që zbatimi i kontratës të vazhdojë dhe të përfundohet deri në fund të vitit 2021.

4.1.3 Furnizimi, instalimi dhe testimi i sistemit të ndërrimit të kanaleve të zërit (VCS)

Procedura për furnizimin e një sistemi të ri VCS është kryer tashmë në 2017 dhe 2018, por për shkak të mosplotësimit me kërkesat teknike nga të gjithë ofertuesit, më 19 qershor 2018, miratimi u mor nga BERZH-i për furnizim të përsëritur dhe njoftim në një furnizim të ri me specifikime teknike të rishikuara.

Procedura për furnizimin e një sistemi të ri VCS është kryer tashmë në 2017 dhe 2018, por për shkak të mosplotësimit me kërkesat teknike nga të gjithë ofertuesit, më 19 qershor 2018, miratimi u mor nga BERZH-i për furnizim të përsëritur dhe njoftim në një furnizim të ri me specifikime teknike të rishikuara.

Gjatë vitit 2020, në koordinim me konsulentët, është kryer përgatitja e dokumentacionit të ri të tenderit, ai u miratua nga Bordi Drejtues i SHA "M-NAV" Shkup më 25.2.2020, por BERZH-i, duke marrë parasysh përvojat me projektet e kaluara, lëshoi një vërejtje duke propozuar që procedura e tenderit të kryhet në dy faza, me përdorimin e portalit elektronik të furnizimit të BERZH-it (ECEPP).

Kjo vërejtje u pranua nga Bordi Drejtues i SHA "M-NAV" Shkup dhe vazhdoi me përpunimin e dokumentacionit të tenderit, përsëri në bashkëpunim me Egis Avia. Ai është postuar në portalin e BERZH-it dhe pas miratimit të pritshëm (No objection) në vitin 2021, pritet që thirrja e përsëritur për furnizim të publikohet në tremujorin e dytë. Pas zbatimit të procedurës së furnizimit dhe nënshkrimit të kontratës, të parashikuar deri në fund të vitit 2021, zbatimi me faza i së njëjtës pritet në një periudhë prej 9 muajsh.

4.1.4 Furnizimi, instalimi dhe testimi i një radari të ri mbikëqyrës dytësor MODE-S

Radari mbikëqyrës dytësor Mode-S (Mode-S Enhanced Surveillance Ground Station Implementation) do të rrisë ndjeshëm besueshmërinë e të dhënave të radarit që do të ndikojnë drejtpërdrejt në kapacitetin dhe sigurinë e trafikut ajror në Republikën e Maqedonisë së Veriut. Në pajtim me rregullat dhe procedurat për furnizimin e BERZH-it dhe në pajtim me Kontratën e Huasë me BERZH -in, është përcaktuar të realizohet nëpërmjet metodës së furnizimit - Thirrje e hapur.

Pas procedurës së furnizimit, raporti i vlerësimit me rekomandimin për lidhjen e kontratës iu dërgua BERZH-it, për miratim dhe marrjen e NO OBJECTION më 14.8.2017.

Në pajtim me ekstraktin e projektprocesverbalit nga seanca e 63-të e Qeverisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut të mbajtur më 10 prill 2018, Bordi Drejtues i SHA "M-NAV" Shkup ka vendosur ta ndërpresë procesin e filluar për furnizimin e një radari të ri mbikëqyrës dytësor Mode-S, për shkak të faktit se kontrata e qirasë për tokën private u ndërpre në mënyrë të njëanshme nga qiradhënësi dhe për shkak se një vend i ri i tokës shtetërore duhet të përcaktohet për vendosjen e radarit të ri Mode-S. Më 09.5.2018, BERZH mori miratimin për përfundimin e furnizimit të filluar dhe shpalljen e një furnizimi të ri, me specifikim teknik të rishikuar dhe vendosjen e pajisjeve në një vend të ri të përshtatshëm.

Gjatë vitit 2019, u bënë disa analiza për zgjedhjen e një vendi të ri të përshtatshëm dhe u përgatit dokumentacioni i ri (i rishikuar) i tenderit, përfshirë specifikimin teknik të rishikuar, i cili parashikon vendosjen e pajisjeve të reja (radarëve) në vendndodhje ekzistuese si zgjidhja më e përshtatshme (ambientet e

SHA "M-NAV" Shkup që gjendet në Aeroportin Ndërkombëtar të Shkupit), d.m.th zëvendësimi i pajisjeve ekzistuese të vjetra dhe të shkatërruara që ka funksionuar për më shumë se 25 vjet (radari Thomson).

Gjatë vitit 2020, në koordinim me konsulentët, është kryer përgatitja e dokumentacionit të ri të tenderit, ai u miratua nga Bordi Drejtues i SHA M-NAV Shkup më 25.2.2020, por BERZH, duke marrë parasysh përvojat me projektet e kaluara, lëshoi një vërejtje duke propozuar që procedura e tenderit të kryhet në dy faza, me përdorimin e portalit elektronik të prokurimit të BERZH-it (ECEPP).

Kjo vërejtje u pranua nga Bordi Drejtues i SHA "M-NAV" Shkup vazhdoi me përpunimin e dokumentacionit të tenderit, përsëri në bashkëpunim me Egis Avia. Ai është postuar në portalin e BERZH-it dhe pas miratimit të pritshëm (No objection) në vitin 2021, pritjet që thirrja e përsëritur për furnizim të publikohet në tremujorin e dytë. Pas zbatimit të procedurës së furnizimit dhe nënshkrimit të kontratës, të parashikuar deri në fund të vitit 2021, zbatimi me faza i së njëjtës pritjet në një periudhë prej 12 muajsh.

4.1.5 Avancimi i radarit ekzistues MSSR i instaluar në Ohër

Në pajtim me strategjinë e Eurocontrolit për zbatimin e radarëve Mode-S, strategjinë SESAR dhe LSSIP, modernizimi i radarit ekzistues monopuls dhe instalimi i Radarit ENHANCED Mode-S do të kontribuojë në SHA "M-NAV" Shkup duke u pajisur me sistem radar të avancuar në të cilin zbatohet teknologjia më e fundit e radarit, e cila do ta rrisë besueshmërinë e ofruar nga sistemet, e cila do të ndikojë drejtpërdrejt në kapacitetin dhe sigurinë e trafikut ajror që zhvillohet në qiellin e Republikës së Maqedonisë së Veriut. Në pajtim me rregullat dhe procedurat për furnizimin e BERZH-it dhe në pajtim me Kontratën e Huasë me BERZH-in, është përcaktuar të realizohet nëpërmjet metodës së furnizimit - Marrëveshje e drejtpërdrejtë. (Direct Contracting).

Pas zbatimit të plotë të procedurës së furnizimit dhe miratimit përfundimtar nga BERZH-i, SHA "M-NAV" Shkup ka lidhur një kontratë për realizim me ofertuesin Indra më 31.3.2016 në vlerë prej 728,405.00 EUR, pas së cilës vazhdoi zbatimi i kontratës.

Zbatimi i kësaj marrëveshjeje vazhdoi në vitin 2020. Për shkak të situatës me covid-19 dhe shpalljen e gjendjes së jashtëzakonshme në Spanjë, pati një vonesë në finalizimin e dispozitave të kontratës, për shkak të së cilës një plan i ri tërheqjeje iu paraqit BERZH-it. Një takim përfundimtar me Indran u mbajt në korrik 2020, në të cilin u pajtuan detajet në lidhje me lëshimin e OAC, realizimin e detyrimeve të mbetura financiare dhe mbylljen e kontratës.

OAC - Operational Acceptance Certificate është lëshuar më 11.9.2020, pas së cilës është bërë pagesa përfundimtare, e cila ka mbyllur këtë komponent të projektit.

4.1.6 Furnizimi, instalimi dhe testimi i sistemeve AWOS/ATIS/VOLMET të Aeroportit Ndërkombëtar të Shkupit dhe sistemit AWOS të Aeroportit "Shën Apostull Pali" i Ohrit

Furnizimi, instalimi dhe testimi i pajisjeve meteorologjike për aeroportet në Shkup dhe Ohër përfshin zëvendësimin e sistemeve ekzistuese AWOS/ATIS/VOLMET, i cili përbëhet në zëvendësimin e dy stacioneve Artais AWOS 2000 në aeroportet në Shkup dhe Ohër, si dhe zëvendësimin të sistemeve ATIS dhe

VOLMET, të cilat janë të vendosura në aeroportin në Shkup, që do të arrijnë sigurim të vazhdueshëm dhe të pandërprerë të sigurisë meteorologjike të trafikut ajror dhe dërgimin në kohë të informacionit MET të aviacionit deri te përdoruesit.

Kontrata për furnizimin e pajisjeve meteorologjike për aeroportet në Shkup dhe Ohër - sistemet AWOS/ATIS/VOLMET u nënshkrua më 11.12.2015 me kompaninë Telvent Neetherlands B.V., e njëjtë me një çmim kontrate prej 750,920.00 EUR. Faza e testimit në fabrikë të sistemeve (Factory Acceptance Test) është realizuar dhe pajisjet janë dorëzuar dhe instaluar, si dhe trajnimet e planifikuara janë realizuar.

Gjatë vitit 2020, prodhuesi përfundoi heqjen e vërejtjeve teknike të mbetura për të krijuar kushtet e përshtatshme për zbatimin e OAT-it (testimi për pranimin operativ të sistemeve MET). Në tremujorin e dytë, filluan testet e garancisë, të cilat do të përfundojnë në fillim të vitit 2021. Paralelisht me këto aktivitete, filloi një proces i mbledhjes së gjobave sipas kushteve të tenderit të shkaktuara nga vonesa në zbatimin e projektit, në formën e kompensimit nëpërmjet ofrimit të mallrave dhe shërbimeve shtesë nga prodhuesi. Kontrata përfundimtare mbi procesin e kompensimit, e cila përfshin kompensimin në masën 20% të kontratës (pjesët rezervë për sistemin), si dhe SLA (Service Level Agreement) e cila i referohet periudhës së shërbimit të ofruar nga DTN për një periudhë prej 2 vjet, u arrit më 25.10.2020. Pastaj ne vazhduam me përgatitjen e Amendamentit I të kontratës për furnizimin e pajisjeve meteorologjike, i cili do të nënshkruhet nga të dyja palët në gjysmën e parë të vitit 2021. Zbatimi i plotë i këtij projekti, përfshirë detyrimet financiare sipas kontratës pritet të përfundojë në gjysmën e parë të vitit 2021.

4.1.7 Shërbimet e konsulencës për ndihmë të njësisë së zbatimit të projektit për përditësimin e sistemit të navigacionit ajror maqedonas 02

Më 5.7.2018 SHA "M-NAV" Shkup nënshkroi kontratë për shërbimet konsulente për ndihmën e njësisë zbatuese të "Projektit për përditësimin e sistemit të navigacionit ajror maqedonas - faza e dytë" me kompaninë Egis Avia, e cila u zgjodh nëpërmjet një procedure furnizimi, në pajtim me politikën dhe rregullat e furnizimit të BERZH-it për përzgjedhjen e konsulentit, i njëjti me një periudhë zbatimi prej dy vjetësh.

Për të përfunduar komponentët e projektit, më 9.7.2020, amendamenti I u nënshkrua në kontratën për shërbimet konsulente të ndihmës së PIU-së, lidhur me Egis Avia, e cila zgjat kontratën për 18 muaj, pra deri në janar të 2022-ës.

Në periudhën referuese, PIU-ja ka marrë pjesë vazhdimisht në aktivitetet që lidhen me tërheqjen e fondeve nga BERZH. Duke marrë parasysh situatën e re me covid-19, bashkëpunimi i përgjithshëm me konsulentin u drejtua nga mbajtja e telekonferencave me konsulentin Egis Avia, në lidhje me realizimin e projekteve. Gjithashtu, u zhvilluan konsultime të vazhdueshme nëpërmjet postës elektronike në lidhje me përfundimin e dokumentacionit të tenderit për furnizimin e radarit Mode-S dhe furnizimin e sistemit VCS, në lidhje me mbledhjen e gjobave për shkak të vonesave në zbatimin e projektit AWOS/ VOLMET/ATIS dhe përgatitjen e dokumentacionit të kërkuar për ndryshimin e kontratës, konsultimet në lidhje me zbatimin e kontratës së furnizimit të sistemit të ATM-së, konsultimet në lidhje me zbatimin e kontratës për furnizimin e sistemit VHF, si dhe përgatitjen e amendamentit

Il të tij. Në bashkëpunim me Egis Avia-në, u përgatitën katër raportet tremujore mbi progresin në realizimin e projekteve, drejt BERZH-it dhe të tjerëve.

Realizimi do të vazhdojë gjatë vitit 2021 në pajtim me kushtet e kontratës dhe amendamentit I të saj.

4.2 Programi i investimeve kapitale të SHA “M-NAV” Shkup i financuar me mjetet e veta

4.2.1 Document management and Business Process management system

Furnizimi i sistemit të menaxhimit të dokumentacionit të kompanisë, regjistrimet elektronike të të njëjtit, menaxhimi i procesit, furnizimi, organizatat e ekipit, planifikimi dhe evidentimi i proceseve dhe mjeteve.

Përgatitja e specifikimit teknik ishte shumë e gjerë dhe nuk u përfundua me nevojën për të gjithë sektorët në SHA “M-NAV” Shkup të koordinohen me njëri-tjetrin, në mënyrë që të mos ndalojë procesin e funksionimit pasi të jetë furnizuar sistemi. Nuk u zbatua në vitin 2020, duke pasur parasysh implikimet financiare të Shoqërisë të shkaktuara nga pandemia covid-19.

4.2.2 Furnizimi i sistemit të ri ILS dhe I pajisjes së re DME, instalimi dhe vënia në punë - Aeroporti “Shën Apostull Pali” në Ohër dhe furnizimi dhe instalimi i një DME-je të re si pjesë e sistemit ILS në Aeroportin Ndërkombëtar të Shkupit

Për të ruajtur nivelin e lartë të cilësisë, disponueshmërisë dhe vazhdimësisë së shërbimeve të SHA “M-NAV” Shkup, ato duhet të zëvendësohen me të reja që do të lejojnë ruajtjen e nivelit të shërbimit.

Zëvendësimi duhet të jetë në:

- Sistemi ILS i destinuar për Aeroportin "Shën Apostull Pali" në Ohër;
- Pajisja DME e destinuar për Aeroportin "Shën Apostull Pali" në Ohër;
- Pajisja DME e destinuar për Aeroportin Ndërkombëtar të Shkupit dhe
- Pajisja DVOR e destinuar për Aeroportin "Shën Apostull Pali" në Ohër.

Pajtimi nga BERZH-i për realizimin e këtij projekti u mor në prill 2020, por personat kompetentë për fillimin e procedurës përcaktuan një pjesë shtesë, e cila nuk ishte e parashikuar në dokumentacionin e tenderit dhe kishte ndryshime. Periudha kohore për marrjen e pajtimit nga Bordi Mbikëqyrës merr k kohë, kështu që procedura nuk parashikohet në Planin e furnizimeve publike të vitit 2021, duke pasur parasysh implikimet financiare të Shoqërisë të shkaktuara nga pandemia covid-19.

4.2.3 Avancimi i kampusit administrativ të SHA “M-NAV” Shkup - zgjidhje serveri

Furnizimi duhet të përfshijë instalimin e një zgjidhjeje krejtësisht të re të serverit në kampusin administrativ të SHA “M-NAV” Shkup, segment në të cilin nuk

Raporti vjetor i punës së SHA “M-NAV” SHKUP për vitin 2020

është bërë asnjë investim që nga viti 2004. Furnizimi duhet të mbulojë nën-objektivat e mëposhtme:

- Furnizimi i hardware-it (serveret, disc storage, pajisjet UPS dhe disqet rezervë);
- Furnizimi i sistemeve operative, aplikacionet softuerike dhe licencimi i plotë i të njëjtave dhe
- Zbatimi i zgjidhjes së plotë.

Procedura është realizuar duke lidhur një kontratë me SHA “Makedonski Telekom” Shkup nr. 02-1861 / 3 të datës 18.11.2019 në vlerë prej 7,920,000.00 denarë.

4.2.4 Agregati i ftohjes Water chiller

Për të siguruar vazhdimësinë dhe tepricën e ajrit të kondicionuar të ndërtesës së ACC-së, nevojitet agregati ekzistues i ftohjes, i cili është në përdorim që nga viti 1987 dhe është në rezervë dhe nuk është në gjendje t'i plotësojë parametrat e kërkuar të ajrit të kondicionuar, është e nevojshme për ta zëvendësuar me një të re. Procedura për realizimin e zërit të parashikuar në Planin e furnizimeve publike për vitin 2020 nuk është zbatuar, duke pasur parasysh implikimet financiare të Shoqërisë, të shkaktuara nga pandemia me covid-19.

4.2.5 Furnizimi i softuerit për përgatitjen e orarit mujor, evidentimet automatike të orarit të punës dhe alarmi për kompetencën e kontrolluesve të fluturimit

Për të avancuar menaxhimin e burimeve njerëzore të ATCO-së dhe FDO-së të SHA “M-NAV” Shkup, është e nevojshme të blini softuer për përgatitjen e orarit mujor, evidentime automatike për orët e punës dhe alarm për kompetencën e kontrolluesve të fluturimit, vendosjen në ndërrime të punës, regjistrimet e skadimit të licencave etj. Procedura është realizuar në vitin 2019 duke lidhur një marrëveshje me Makedonski Telekom-in nr. 02-78/7 nga 18.4.2019 në vlerë prej 6,190,000.00 denarë.

4.2.6 Furnizimi i sistemit WAM duke përfshirë funksionalitetet ADS-B

Furnizimi dhe instalimi i sistemit WAM do t'i plotësojë kërkesat, si dhe specifikimet teknike të përshkruara në standardin EUROCAE ED-142. Në periudhën e ardhshme, do të ketë një lidhje me sistemin e ri ATM, i cili do të mundësojë saktësi më të madhe, mirëmbajtje më të thjeshtë, si dhe përfitim më të madh financiar.

Procedura u botua me sukses nëpërmjet SEPL (sistemi elektronik i prokurimit publik), por duke pasur parasysh implikimet financiare të Shoqërisë të shkaktuara nga pandemia e covid-19, ajo u anulua me Vendimin e Bordit Drejtues të SHA “M-NA” Shkup për shkak të mungesës së mjeteve për t'u realizuar.

4.2.7 Furnizimi i pajisjeve UPS për Gorenicka Çukën/Banjski Ridin

Me blerjen e pajisjeve të reja modulare UPS, koha e riparimit do të zvogëlohet ndjeshëm, ndërsa besueshmëria dhe efikasiteti i punës do të ngrihet në nivel më të lartë.

Procedura nuk ka filluar në vitin 2020, përkatësisht personat profesionalë nuk kanë paraqitur një specifikim teknik që ajo të realizohet.

4.2.8 Përshtatja e hapësirave të përkohshme për qëllime teknike

Përshtatja e hapësirave të përkohshme për qëllime teknike është e nevojshme në mënyrë që sistemet e reja VCS, VHF dhe VRRS të instalohen dhe të vihen në përdorim të ndërlidhura me sistemin aktual të ATM-së, pavarësisht nga procesi i instalimit të sistemit të ri të ATM-së, i cili përfshin sallë tekniko-operative. Kjo do të mundësojë zëvendësimin e sistemeve ekzistuese në kohën më të shpejtë, pra do të rrisë sigurinë e të gjithë sistemit të ATM-së.

Procedura u botua me sukses nëpërmjet SEFP-it (sistemi elektronik i furnizimit publik), por duke pasur parasysh implikimet financiare të Shoqërisë të shkaktuara nga pandemia e covid-19, ajo u anulua me Vendimin e Bordit Drejtues të SHA "M-NAV" Shkup për shkak të mungesës së mjeteve për t'u realizuar.

Për shkak të gjendjes së jashtëzakonshme dhe pandemisë me covid-19, dhe në përputhje me Vendimin e Bordit Drejtues të SHA "M-NAV" Shkup nr. 02-710/3 nga 3.4.2020, investimet kapitale nga fondet e veta shtyhen për vitin 2021.

5 Politika e burimeve njerëzore

Njësia e burimeve njerëzore e SHA "M-NAV" Shkup në vitin 2020, në përgjithësi ishte e përkushtuar për të ofruar mbështetje logjistike dhe këshillimore për sektorët/njësitë e tjera dhe punonjësit për të gjitha çështjet që lidhen me burimet njerëzore. Njësia bëri përpjekje për ta zbatuar politikën dhe programin e planifikuar të burimeve njerëzore, dhe gjithashtu vazhdoi me zbatimin e politikës tashmë të krijuar dhe miratuar në kryerjen e aktiviteteve që lidhen me zhvillimin e fuqisë punëtore, promovimin e menaxhimit të burimeve njerëzore dhe përmirësimin e profesioni i menaxhimit të burimeve njerëzore.

Njësia mori pjesë në rekrutimin, trajnimin e punonjësve, komunikimin me institucionet për zhvillimin dhe promovimin e stafit dhe pajtueshmërinë me rregulloret (LMP dhe Inspektimi i Punës).

Angazhimi kishte për qëllim përmirësimin e funksionimit, sofistikimit dhe zbatimit të sistemit të disiplinës së punës dhe gjithashtu njësia propozoi politika dhe procedura për menaxhimin e burimeve njerëzore dhe mori pjesë në parashikimet për planifikimin dhe punësimin e burimeve njerëzore, duke marrë parasysh faktin se në vitet e fundit, numri i punonjësve ka rënë për arsye të ndryshme.

Në vitin 2020, Njësia e burimeve njerëzore monitoroi dhe zbatoi vazhdimisht të gjitha përfundimet dhe vendimet e marra nga Qeveria e RMV-së në lidhje me menaxhimin e pandemisë covid-19.

Gjithashtu, Njësia e burimeve njerëzore ishte treguesi kryesor për njoftimin në kohë të punonjësve për të gjitha aktivitetet e ndërmarra nga Shoqëria, duke zbatuar të gjitha rekomandimet e dhëna nga Qeveria e RMV-së.

Në periudhën nga janari deri në dhjetor të vitit 2020 Njësia e burimeve njerëzore në sferën e saj të punës kryente:

- Regjistrimin/çregjistrimin e punonjësve në Agjencinë e Punësimit dhe Fondin e Shëndetësisë;

- Formimin e dosjes dhe arkivimin e dokumentacionit;
- Mori pjesë në përgatitjen e orareve të trajnimit, koordinimin me njësitë dhe sektorët e tjerë, monitorimin/evidentimin e përhershëm të personave që iu nënshtruan trajnimit;
- Futjen manuale dhe elektronike e të dhënave personale të punonjësve dhe përditësimi i përhershëm i listës së punonjësve;
- Monitorimin e përhershëm i kontratave të punonjësve me qëllim rregullimin e statusit të tyre;
- Përgatitjen e planeve të pushimeve në bashkëpunim me njësitë/sectorët e tjerë dhe përgatitja e vendimeve për punonjësit, si dhe përgatitja e vendimeve për pushime të paguara dhe të papaguara;
- Përgatitjen e certifikatave të punësimit për punonjësit në baza të ndryshme (certifikata për aplikim për viza, telefonia celulare dhe fikse, regjistrim në studime pasuniversitare dhe në baza të tjera);
- Përgatitjen e raportit mujor të disiplinës së punës dhe raportit të pagës;
- Përgatitjen e propozimeve për politikën dhe procedurat e burimeve njerëzore;
- Komunikimin me inspektoratin e punës dhe pajtueshmëri me rregulloret pas të gjitha vendimeve të marra nga inspektorati;
- Monitorimin e Ligjit të Marrëdhënieve të Punës dhe rregullores tjetër;
- Përgatitjen e evidentimeve elektronike për nevojat e njësisë;
- Komunikimin me qendrat e trajnimit dhe edukimit si në Shoqërinë, ashtu edhe në qendrat e jashtme;
- Komunikimin me Organizatat sindikale të shoqërisë;
- Mori pjesë në grup pune për t'u ballafaquar me covid 19, duke hartuar procedura veprimi dhe njoftime për punonjësit;
- Jepte mendim dhe informoi Bordin Drejtues të shoqërisë në kohën e duhur, për çështjet që lidhen me burimet njerëzore në shoqëri.

Përveç aktiviteteve që lidhen me burimet njerëzore, njësia vitin e kaluar ndihmoi dhe mori pjesë në aktivitetet e tjera në vijim:

- Përgatitjen e aktvendimeve/vendimeve për pagesën e ndihmës financiare për familjet e punonjësve, pagesa pas pensionimit të punonjësve të Shoqërisë si dhe
- Pjesëmarrjen në punë si anëtarë të komisioneve të ndryshme.

6 Bashkëpunimi rajonal; FAB's

Sipas rregulloreve të SES-it, hapësira ajrore e sipërme në rajonin evropian dhe afrikan të ICAO – International Civil Aviation Organization (EUR and AFI ICAO region) duhet të rikonfigurohet në FAB-e (Functional Airspace Blocks) - blloqe funksionale të hapësirës ajrore, si një nga mënyrat për të arritur qëllimet e SES-it. Organizimi i hapësirës ajrore në blloqe funksionale duhet ta përmirësojë planifikimin dhe rrjedhën e trafikut ajror, ta rrisë

efikasitetin e aviacionit në Europë, t'i minimizojë vonesat dhe ta optimizojë kapacitetin e hapësirës ajrore, duke përbushur kërkesat e të gjithë përdoruesve.

Përveç shteteve anëtare të BE-së, rregulloret e SES-it janë të detyrueshme për vendet që kanë nënshkruar marrëveshje dypalëshe ose shumëpalëshe të transportit ajror me Bashkimin Europian. Këto vende përfshijnë Norvegjinë, Zvicrën, vendet e Ballkanit Perëndimor, përfshirë Republikën e Maqedonisë së Veriut dhe Islandën, e cila nuk është e detyruar të formojë një FAB, sepse nuk është pjesë e rajonit evropian të ICAO-së.

Sot, janë nëntë nisma të FAB-it që përfshijnë të gjitha vendet e angazhuara. Në rajonin e fundit, nismat ekzistuese janë Blue Med FAB dhe Danube FAB.

Në procesin e pozicionimit të Republikës së Maqedonisë së Veriut në përcaktimin e strategjisë për t'u bashkuar me një nismë të caktuar FAB, pozita gjeografike dhe flukset e trafikut ajror duhet të merren parasysh në mënyrë që të optimizohen kapacitetet, nevoja për të optimizuar ndërveprimin e sistemeve dhe krijimin e legjislacionit të përbashkët dhe standardeve midis anëtarëve të një FAB-i të caktuar.

Më 3 nëntor 2011 në Shkup, u mbajt një takim midis zëvendësministrave të Transportit të Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe Republikës së Bullgarisë, ku morën pjesë delegacione nga autoritetet e aviacionit të të dy vendeve. Në takim, zëvendësministri bullgar i bëri një ftesë Republikës së Maqedonisë së Veriut për t'u bashkuar me Danube FAB si vëzhgues. Më 8.12.2011 në Sofje u mbajt një takim midis delegacioneve të Bulatsa-së dhe Agjencisë së Aviacionit Civil të Republikës së Bullgarisë nga njëra anë dhe SHA "M-NAV" Shkup dhe Agjencisë së Aviacionit Civil të Republikës së Maqedonisë së Veriut, në takimin e së cilës pala bullgare prezantoi proceset që lidhen me statusin dhe gjendjen e Danube FAB-it.

Më 28 tetor 2015, në takimin e gjashtë të Këshillit Drejtues të DANUBE FAB-it, i cili u mbajt në Sofje, Republika e Maqedonisë së Veriut fitoi statusin e vëzhguesit. Kjo u parapri nga takimet dhe konsultimet shumëvjeçare me dhe midis anëtarëve të DANUBE FAB-it. Kjo bëhet pasi informacioni të jetë paraqitur dhe rishikuar paraprakisht nga Qeveria e RMV-së.

Në nëntor të vitit 2015, SHA "M-NAV" Shkup ishte i ftuar si vizitor në kuadër të simulimit të Free Route Space (koncepti i planifikimit të lirë të rutës) brenda DANUBE FAB-it. Ky simulim u krye në qendrën eksperimentale të EUROCONTROL-it në Bretanjë. Ekipi ekspert i SHA "M-NAV" Shkup, i cili mori pjesë në prezantim, transferoi informacionin dhe përvojat e grumbulluara dhe i zbatoi ato gjatë përgatitjes së zbatimit të projektit FRA në Republikën e Maqedonisë së Veriut, i cili filloi të zbatohet para fillimit të sezonit veror 2016.

Gjatë vitit 2019, DANUBE FAB, në drejtimin e marrë tashmë, vazhdon aktivitetet e planifikuara dhe zbatimin e planeve të planifikuara në lidhje me synimet e përcaktuara për avancimin e rrjetit evropian të trafikut ajror dhe përparimin e të gjitha teknologjive moderne dhe përmirësimeve teknologjike, që ndikojnë drejtpërdrejt në përmirësimin e shërbimit ndaj klientëve.

SHA "M-NAV" Shkup, në vitin e kaluar 2020 për shkak të masave të marra dhe kufizimeve për ta parandaluar përhapjen e virusit covid-19, takimet që ai ndoqi u mbajtën on-line. Dy takimet e Këshillit Drejtues të DANUBE FAB-it mbajtën dinamikën e zakonshme të punës dhe prezantimin e synimeve të përcaktuara dhe të arritura në përputhje me programin e punës. Në takimin e mbajtur më 29 tetor 2020, SHA "M-NAV" Shkup shprehu gatishmërinë dhe interesin për të marrë pjesë në nismat ndërkufitare, për të përmirësuar bashkëpunimin rajonal, për të përmirësuar efikasitetin e qarkullimit të trafikut dhe për të përmirësuar sigurinë e përgjithshme. Ministria e Transportit dhe e Lidhjeve, si dhe Agjencia e Aviacionit Civil, kishin përfaqësuesit e tyre në takimet e përmendura.

Nga ana tjetër, gjatë vitit 2019, Republika e Maqedonisë së Veriut, nëpërmjet Ministrit të Transportit dhe të Lidhjeve, kërkoi anëtarësimin e asociuar në FAB-in e BLUEMED-it, i cili filloi procesin e formalizimit të rolit tonë në këtë FAB. Si pasojë e të gjitha aktiviteteve të mëparshme, si dhe takimit të BLUEMED GB (Governing Body) i cili u mbajt më 5 shkurt 2020 në Nikozi, Qipro, më 27 prill 2020, Republika e Maqedonisë së Veriut nënshkroi një marrëveshje bashkëpunimi me vendet anëtare të BLUEMED FAB-it, me të cilat SHA "M-NAV" Shkup tashmë ka filluar të marrë pjesë aktive në disa prej organeve nëpërmjet takimeve që u organizuan në distancë për shkak të situatës komplekse dhe kufizimeve të vendosura për shkak të virusit covid-19.

7 Plotësimi i qëllimeve të përkufizuara për vitin 2020

7.1 Arritja e standardeve të sigurisë, sigurimit dhe cilësisë

Njësia e Sigurisë, Sigurimit dhe Cilësisë - NjSSC i përgjigjet drejtpërdrejt Bordit Drejtues të SHA "M-NAV" Shkup në vitin 2020, ajo zbaton me sukses një pjesë të aktiviteteve në pajtim me Planin vjetor të përcaktuar nga Komiteti i Sigurisë i SHA "M-NAV" Shkup, si dhe detyrimet e përkufizuara në Udhëzimin e Menaxhimit të Sigurisë (Safety Management Manuel), Udhëzimi i Menaxhimit të Cilësisë dhe Doracakut i Menaxhimit të Sigurimit në SHA "M-NAV" Shkup, si dhe qëllimet e përkufizuara nga Plani Strategjik i Biznesit i SHA "M-NAV" Shkup.

Përfundimi kryesor në këtë raport është se për vitin 2020 të gjithë treguesit e sigurisë, reaktivë dhe proaktivë, tregojnë sigurinë në SHA "M-NAV" Shkup, e cila qëndron brenda qëllimeve të përcaktuara dhe në disa pjesë menaxhimi i sistemeve të sigurisë, sigurimit dhe cilësisë është përmirësuar dukshëm.

Gjatë vitit 2020, si më parë, u bënë një numër i konsiderueshëm i analizave dhe rekomandimeve për ngjarjet e sigurisë, ndryshime të vogla/të mëdha në sistemin ekzistues funksional, vlerësime të situatës së re me pandeminë covid-19, si dhe përfundimi i vlerësimit të ndryshimeve të mëdha të planifikuara që janë pjesë e projekteve të BERZH-it dhe Planit Vjetor të Furnizimeve Publike të SHA "M-NAV" Shkup.

7.1.1 Siguria

Dega e Sigurisë (DS) në Njësinë SSC gjatë vitit 2020 ka punuar në zbatimin e aktiviteteve të planifikuara nga Plani vjetor për vitin 2020, planet e veprimit, qëllimet strategjike të përcaktuara në **SBP**, si zbatim i sigurt i aktiviteteve në rast të masave pandemike. Përkundër situatës së paplanifikuar me një reduktim drastik të fluturimeve të shkaktuara nga pandemia KOVID-19, mungesat e përkohshme të stafit (rotacionet, mungesat e planifikuara dhe të paplanifikuara) punojnë nga shtëpia, për sa i përket sigurisë, aktivitetet u kryen me dinamikë normale dhe pa vështirësi të mëdha me ngecje minimale në kryerjen e aktiviteteve të planifikuara, të cilat nga ana tjetër u siguruan në Safety Case Return to Normal Operations in ATM.

Si KPI 1, është i plotësuar pyetësi Eurocontrol/CANSO SoE in SMS 2020 measurement questionnaire.

KPI 2 RAT tool përdoret në të gjitha ngjarjet e sigurisë me seriozitet "C", e cila dëshmon se të gjitha incidentet e rëndësishme hetohen më tej nëpërmjet mjetit softuerik nga Eurocontrol-i, në mënyrë që të shmanget vlerësimi subjektiv - përcaktimi i shkallës së seriozitetit me frekuencën (severity & Likelihood).

KPI 3 zbatimi dhe përgatitja e planeve korigjuese për gjetjet e identifikuar të AAC-së dhe gjetjet e brendshme Aktivitetet Follow-up për rekomandimet, monitorimin e performancës së sigurisë dhe zbatimin e planeve të veprimit.

Koordinim i realizuar me Oficerët e Sigurisë, Grupin e Sigurisë dhe Komitetin e Sigurisë.

Me dinamikën e zakonshme u realizua edhe bashkëpunimi i vendosur ndërkombëtar, rajonal dhe kombëtar me të gjithë aktorët në navigacionin ajror (Eurocontrol, CANSO, FAB Danube/BlueMed, TAV, kompanitë ajrore, NATO etj).

Trajnimit e parashikuara në pajtim me Planin vjetor nuk u realizuan plotësisht për shkak të pandemisë me covid-19 dhe disa nga trajnimit u realizuan on-line. Trajnimi i zbatimit E-TOKAI, një mjet i përdorur për raportimin e ngjarjeve të sigurisë, gjithashtu u zhvillua në mënyrë efektive. Të gjithë ekzekutuesit operativë iu nënshtruan trajnimit. U bënë gjithashtu ndryshime në Procedurën për raportimin dhe hetimin e incidenteve të sigurisë në lidhje me përdorimin e këtij mjeti.

Puna operative e stafit të mirëmbajtjes së kompetencave u krye rregullisht dhe me kushtet e përcaktuara në Direktivat Operative të lëshuara nga AAC-ja gjatë 2020-ës.

U miratua Procedura e Kulturës së Drejtësisë dhe përveç zhvillimit të Kulturës së Drejtësisë dhe zbatimit të suksesshëm të procedurës, u mbajtën seminare webex.

Me kërkesë të procedurës së Kulturës së Drejtësisë (Just Culture), u krijua Just Culture Committee brenda SHA "M-NAV" Shkup.

Në bazë të Fatigue Risk Management System për mbrojtje nga monotonia e punës dhe mbajtje të kompetencës në kushtet e trafikut të reduktuar, u shpërnda Safety Letter 2/2020.

Në kuadër të procesit të realizimit të Safety training Plan për vitin 2020, u krijuan prezantime të reja, të plotësuara me një bazë të dhënash të pyetjeve me përgjigje për **SVN**, **SVT** dhe **SFRPRRI**.

Kursi In-House për inxhinierë/teknikë/saf. oficerë dhe ekspertë të sigurisë "Management and Oversight of Changes [SAF-CHG-INTRO]"-nuk zbatohet për shkak të kufizimeve buxhetore për shkak të pandemisë covid-19.

Si pjesë e vlerësimeve të kryera të sigurisë gjatë vitit 2020, i përmendim si vijon:

- Pezullimi i përkohshëm i kufizimit të RAD LW2000
- Prezantimi i radarit të përditësuar Mode-S nga Ohri në përdorim operativ. Para aktivizimit të tij operativ, do të maten të dhënat e radarit, si dhe një kontrollim operativ i ndikimit të radarit të ri në një mjedis multiradar.
- Safety Case for Return to normal operation
- Vlerësimi i sigurisë për të përmirësuar pozicionin e kontrollit të punës me kontrollues grafik BARCO në vend të kontrolluesve të konsumuar AGX brenda sistemit Alenia ATC.
- Vlerësimi i sigurisë së procedurës për përcjelljen e informacionit nga RCO tek mbikëqyrësi.
- LeadInSky Operational Implementation Safety Assessment Report.

7.1.1.2 Analiza e trendit të ngjarjeve të sigurisë së ATM-së për periudhën nga 1.1. deri në 31.12.2020

Nga fillimi i vitit 2020, deri më 31.12, janë gjithsej 13 ngjarje të sigurisë të raportuara si ATM (operative) të natyrës së ndryshme.

Numri i ngjarjeve të raportuara për këtë vit 2020 është nën objektivat e planifikuara për shkak të vëllimit të reduktuar ndjeshëm të trafikut dhe ngjarjeve të sigurisë të raportuara për shkak të pandemisë covid-19.

Në tabelën e ngjarjeve në vitet e kaluara, me analiza trendesh.

Tabela 7.1: Numri i ngjarjeve të ATM-së për periudhën 2015-2020

Sipas **Performance leading and lagging indicators**, **25** ngjarje të sigurisë ATM për **100,000** operacione ishin të pranueshme për këtë vit. Deri më 31.12.2020, u realizuan gjithsej **100137** operacione, dhe u raportuan **13** ngjarje të sigurisë së ATM-ve. Rënia e ndjeshme e numrit të përgjithshëm të operacioneve me 56.5% nga viti i kaluar, korrespondon me gjysmën e numrit të pranueshëm të ngjarjeve të raportuara të sigurisë së ATM-ve.

7.1.2 Sigurimi

7.1.2.1 Sigurimi fizik dhe kibernetik

Në pjesën e sigurimit fizik të objekteve dhe personave, pas rrumbullakësimit për zbatimin e sistemit të kontrollit të qasjes dhe video monitorimit të ndërtesave të ATCO Shkup dhe Ohër, u vazhdua me sistemin e sigurimit të mjeteve të jashtme të navigacionit – jashtë airside zonës.

Statusi i këtij aktiviteti është se sistemi është i projektuar, është përgatitur domuentacion teknik, por furnizimi publik dhe zbatimi i sistemit nuk është realizuar për shkak të situatës së shkaktuar nga pandemia covid-19.

E njëjta është shtyrë për vitin 2021, me vërejtjen se ekziston mundësi reale që ky qëllim të realizohet pjesërisht, në varësi nga zhvillimi i situatës së shkaktuar nga pandemia covid-19. Në lidhje me zbatimin e sistemeve kundër sulmeve kibernetike (cyber resilience), u ndërmorën aktivitetet në vijim: sistemi është i projektuar, është përgatitur dokumentacioni teknik, por furnizimi publik dhe zbatimi i sistemit nuk është realizuar për shkak të situatës së shkaktuar nga pandemia covid-19.

E njëjta është shtyrë për vitin 2021, me vërejtjen se realizimi është në varësi nga zhvillimi i situatës së shkaktuar nga pandemia covid-19.

Sistemi i EndProtection – mbrojtja e kompjuterëve të klientëve me instalimin e EndProtection CheckPoint u monitorua rregullisht. Në vitin e kaluar 2020 nuk kishim incident më serioz.

Si prioritet i vazhdueshëm është ngritja e shkallës së trajnimit të punonjësve në Degën e Sigurimit, punë e vazhdueshme në ngritjen e shkallës së vetëdijes dhe kulturës për sigurim tek të gjithë punonjësit në SHA “M-NAV” Shkup, por për shkak të pandemisë një numër i madh i trajnimeve nuk u realizuan.

Në lidhje me zbatimin e standardit ISO 27001 – Sistemet e Menaxhimit të Sigurimit të Informacioneve, trajnimi i parashikuar për punonjësit që kërkohet për zbatimin e standardit është shtyrë për vitin 2021.

Motivimi i punonjësve për t’i raportuar ngjarjet e sigurimit është në rritje dhe në krahasim me vitin e kaluar është një tregues i mirë se ky qëllim mund të arrihet.

7.1.2.2 Vlerësimet Security

Është realizuar vlerësim për fillimin e një portali të ri në internet Sharepoint.
Është realizuar vlerësim për vënien në përdorim të një sistemi të ri AWOS.

7.1.2.3 Mbikëqyrjet dhe masat për kontrollimin e cilësisë së shërbimit

Është realizuar ushtrim për evakuim (dhjetor 2020). Raporti iu paraqit Bordit Drejtues, u bënë rekomandime, u kryen ushtrime phishing, u krye një fazë e testit PEN, vetëm test në distancë. Pjesa e dytë e testit nuk u krye për shkak të pandemisë covid-19. U shtye për vitin 2021 sepse kërkohet prania fizike e të huajve. Monitorim i vazhdueshëm i sistemit të sigurimit. Janë kryer dy kontrole të sistemit. Kontrolli për Ohrin nuk realizohet sepse sistemi në Ohër nuk u avancua.

7.1.3 Cilësia

Gjatë vitit 2020 në lidhje me furnizimin dhe realizimin e DMS-së (document mamagement system) ishte e planifikuar të futet softueri i menaxhimit të dokumentacionit, çka në fakt paraqet qëllimin strategjik të SHA “M-NAV” Shkup, por e njëjta nuk ishte realizuar për shkak të pandemisë dhe ndikimit të saj në gjendjen financiare të SHA “M-NAV” Shkup. Ky qëllim mbetet pjesë e planit strategjik të biznesit të SHA “M-NAV” Shkup është transferuar në Planin vjetor të NjSSC-së për vitin 2021.

Gjatë vitit 2020, mbikëqyrja e sistemeve të integruara u krye në pajtim me planin e mbikëqyrjes.

Gjatë qershorit 2020, procedurat për inspektimin e brendshëm nga SMC dhe mbikëqyrjen e sigurisë nga LMM? u përditësuan.

Dega e cilësisë/sigurisë ishte e përfshirë në realizimin e vlerësimeve të sigurisë dhe letrave të sigurisë, siç janë:

- SA037-17/12/2020
- SA035- 29/12/2020
- SC-RNO-02/07/2020
- MISO-VHF-06/02/2020
- PSSA VHF-27/01/2020
- Safety letter COVID_A3- 28/04/2020

Në kuadër të procesit të menaxhimit të ndryshimeve duke zbatuar metoda të sistemit të menaxhimit të cilësisë dhe duke arritur një nivel të lartë të cilësisë së të dhënave në SHA "M-NAV" Shkup, u ndërmorën masa për të përmirësuar ofrimin e shërbimeve në njësinë për VI-MNV-920-101.03 01/2020 dhe njësinë MOVP-MNV-920-101.3 .1/2020.

Në aspektin e sigurimit të menaxhimit cilësor të proceseve të cilësisë, mjedisit, shëndetit dhe sigurisë, përkatësisht integrimit të standardeve (ISO 9001 - ISO 14001 - ISO 45001) ishte e nevojshme të integrohej në një sistem të përbashkët menaxhimi (IMS) Mbikëqyrja e jashtme për (ISO 9001 - ISO 14001-ISO 45001) nga TUV-NORD më 24-25.9.2020.

Lidhur me trajnimet e planifikuara të degëve, ngase ishin të vështira, realizimi nuk u krye në pajtim me planin e trajnimeve, për shkak të situatës me pandeminë. Shumë nga trajnimet janë transferuar në vitin 2021.

Është realizuar mbikëqyrje e integruar e sistemeve të menaxhimit në pajtim me termin planin MNV-920-101.01 për SVN, SVT, SFRPRI sipas dinamikës së parashikuar në plan, me kohëzgjatje nga 7.2.2020 deri në 20.2.2020. Mbikëqyrja e planifikuar siguroi një rishikim të funksionimit të të gjithë sektorëve dhe njësie në SHA "M-NAV" Shkup dhe dha njohuri mbi mangësitë dhe hapësirën për përmirësim në menaxhimin e standardeve të zbatuara në SHA "M-NAV" Shkup.

7.2 Arritja e niveleve të mbrojtjes së mjedisit jetësor

Në sasinë e përgjithshme të emetimit të gazrave të dëmshëm në Europë, aviacioni merr pjesë 3,5%. Nga ajo përqindje, vetëm një pjesë e vogël, pra 6% janë në llogari të shërbimeve të navigacionit ajror.

Një raport i kohëve të fundit nga EASA, Eurocontrol dhe Agjencia Europiane e Mjedisit për vitin 2020 thotë se ndërsa efikasiteti mjedisor vazhdon të përmirësohet, emetimet e CO2 dhe NOX pritet të rriten përkatësisht me të paktën 21% dhe 16%. Me gjithë përpjekjet e industrisë së aviacionit për t'u marrë me efektet globale dhe lokale, rritja e vazhdueshme e aviacionit deri më tani ka tejkaluar aftësinë e industrisë për të aplikuar teknologji të zvogëlimit të këtij efekti.

Nga ana tjetër, në rastin e Operacioneve të Zbritjes së Vazhdueshme (CDO - Continuous Descent Operations) të cilat synojnë të minimizojnë kohën e fluturimit të segmenteve joefikase të ndërmjetësve të fluturimit gjatë fazës së uljes, të cilat

rezultojnë në djegien e sasive më të mëdha të karburantit dhe për aeroportet në Maqedoninë e Veriut kjo mesatare është 80.1 sekonda për avion në afrim, që është 26.6 sekonda më shumë në krahasim me të njëjtën periudhë në vitin 2019, por është akoma më e ulët se mesatarja prej 133.5 sekonda që vlen për aeroportet kryesore evropiane.

Duke pasur parasysh që mbrojtja e mjedisit është e lartë në agjendën e BE-së në periudhën e ardhshme, SHA "M-NAV" Shkup edhe në vitin 2021 gjithashtu shqyrton se si të kontribuojë në zvogëlimin e emetimeve të gazrave të dëmshëm duke zbatuar rrugët e PBN-së për qasje dhe nisje në hapësirën ajrore të Republikës së Maqedonisë së Veriut.

7.3 Përforcimi i burimeve njerëzore

Në vitin 2020 në "M-NAV" AD Shkupi nuk kishte punësime të reja, njëmbëdhjetë (11) personave iu është vazhduar kontrata e punës me afat të caktuar për një vit tjetër.

Një punonjës vdiq nga pandemia covid-19, tre punonjës dolën në pension, një punonjës u emërua drejtor dhe marrëdhënia e tij e punës në Shoqërinë është "në pushim".

Punonjësi, marrëdhënia e punës e të cilit ishte "në pushim", është kthyer në vendin e përshtatshëm të punës.

Numri i punonjësve me të cilët përfundoi viti 2020 ishte 302 punonjës. Puna vazhdoi me të njëjtën dinamikë dhe profesionalizëm, ndërsa shfrytëzimi optimal i burimeve njerëzore u mor parasysh vazhdimisht.

Trajnimet e planifikuara në kuadër të programit të trajnimit për vitin 2020 dhe përmirësimin e aviacionit dhe stafit tjetër profesional të SHA "M-NAV" Shkup është zbatuar pjesërisht, për shkak të pandemisë covid-19, një pjesë e tyre zbatohen online.

7.4 Rritja e efikasitetit të shpenzimeve

Me hapjen e hapësirës ajrore mbi Kosovën dhe rritjen e trafikut në Republikën e Maqedonisë së Veriut, përveç shfrytëzimit optimal të burimeve operative, u arrit një përmirësim i ndjeshëm i efikasitetit të shpenzimeve të SHA "M-NAV" Shkup. Ky trend pozitiv vazhdoi gjatë gjithë kohëzgjatjes së periudhës së dytë referuese nga 2015 në 2019.

Informacioni më i detajuar mbi nivelin e këtij treguesi në vitin 2020 vijon në pjesën - Treguesit kryesorë të realizimit.

7.5 Transparenca ekonomike

Transparenca ekonomike e funksionimit të SHA "M-NAV" Shkup sigurohet duke ia dorëzuar raportet financiare Qeverisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut, Eurocontrol-it, BERZH-it dhe Agjencisë së Aviacionit Civil të Republikës së Maqedonisë së Veriut.

7.6 Pajtueshmëria me rregulloret dhe standardet e SES-it (Qielli i Vetëm European)

Në vitin 2020 SHA "M-NAV" Shkup vazhdoi t'i mirëmbajë standardet për ofrimin e shërbimeve të navigacionit ajror në pajtim me rregulloret, standardet dhe praktikat e rekomanduara SES të brendshme dhe ndërkombëtare.

Kjo konfirmohet dhe rezulton në shtrirjen e Certifikatës së Kompetencës për ofrimin e shërbimeve të navigacionit ajror - e fundit e lëshuar nga Agjencia e Aviacionit Civil në mars të vitit 2020 dhe e vlefshme deri në mars të vitit 2022.

Duke filluar nga viti 2010, Agjencia e Aviacionit Civil ia lëshon vazhdimisht SHA "M-NAV" Shkup këtë certifikatë të kompetencës për ofrimin e shërbimeve të navigacionit ajror.

SHA "M-NAV" Shkup monitoron vazhdimisht ndryshimet dhe plotësimet më të fundit në rregulloret dhe standardet ndërkombëtare dhe është përgatitur siç duhet për zbatimin e tyre të plotë dhe të njëjtën Agjencia e Aviacionit Civil e kontrollon dhe e konfirmon nëpërmjet inspektimeve të rregullta.

Më 1 dhjetor 2017 hyri në fuqi Marrëveshja Shumëpalëshe e Krijimit të Zonës së Përbashkët Europiane të Aviacionit (ECAA).

7.7 Përmirësimi i sistemeve ATM/CNS

Përmirësimi i sistemeve të ATM/CNS është paraparë në kuadër të "Projektit për avancimin e navigacionit ajror maqedonas 02" siç është e përmendur në pjesën më lartë – Investimet dhe zhvillimi.

7.8 Optimizimi i menaxhimit me hapësirën ajrore

Pas hapjes së hapësirës së lartë ajrore të Kosovës për fluturime tranzit në vitin 2014 dhe realizimit të një prej projekteve më të mëdha lidhur me organizimin e hapësirës ajrore në rajon, si dhe pas zbatimit të Free Route Airspace në hapësirën tonë ajrore në vitin 2016, gjatë vitit 2020 u vazhdua me optimizimin e strukturës së hapësirës ajrore dhe rritjen e kapaciteteve. Këto procese realizohen në bashkëpunim me të gjitha vendet fqinje në rajon e më gjerë.

Në nëntor të vitit 2020 janë nisur përgatitjet dhe bisedimet për përfshirjen e hapësirës sonë ajrore në South East Common Sky Initiative – SECSI me çka do të zbatohet i ashtuquajti cross-border Free Route Airspace i përbashkët me Shqipërinë, Serbinë, Malin e Zi, Bosnjën dhe Hercegovinën, Kroacinë, Slloveninë dhe Austrinë. Data e planifikuar për zbatimin dhe përfshirjen e hapësirës ajrore të Republikës së Maqedonisë së Veriut është më 2.12.2021. Me përmirësimin e strukturës së hapësirës ajrore mundësohet rritja e mbrojtjes së mjedisit jetësor nëpërmjet emetimit të zvogëluar të CO₂ në atmosferë, si dhe shpenzimet e zvogëluara të karburantit dhe kursimi i kompanive ajrore.

7.9 Arritja e qëllimeve të LSSIP-it (Local Single Sky Implementation)

Me rritjen e trafikut ajror në rajonin e Evropës, me rëndësi të veçantë për të gjithë shtetet evropiane dhe ofruesit e shërbimeve të ANS është të gjenden zgjidhje me të cilat do t'i përgjigjet shtypjes në aspekt të kapacitetit të hapësirës ajrore, ndikimit të mjedisit, sigurisë, si dhe rritjes së shpenzimeve të kompanive ajrore për shkak të vonesave dhe rritjes së shpenzimit të karburantit. Në aspekt të gjetjes së atyre zgjidhjeve dhe zbatimit të tyre, Eurocontrol-i luan rol jashtëzakonisht të rëndësishëm dhe kryesor. Korniza funksionale në të cilën agjencia duhet ta arrijë mandatin ATM Master Plan (ATM MP). ATM MP i përshkruan aksionet e

përbashkëta të dakorduara të cilat duhet të ndërmerren nga vendet anëtare të Eurocontrol-it dhe vendeve të tjera, të cilat marrin pjesë në European Air Traffic Management Programme (EATMP).

ATM MP siguron aspektin holistik të zbatimit të aktiviteteve të dakorduara dhe të përcaktuara reciprokisht të ndërmarra nga të gjitha vendet anëtare të ECAC-së, në kontekstin e zbatimit të SESAR-it. Këto aktivitete janë konsoliduar në formën e "Implementation Objectives" në mënyrë që të arrihen kërkesat e performancës për sigurinë, kapacitetin, efikasitetin operativ, efikasitetin e shpenzimeve dhe ndikimin në mjedis. ATM MP ndiqet më tej nga planet lokale të shteteve, përkatësisht e ashtuquajtura Local European Single Sky Implementation Plan (LSSIP), nëpërmjet së cilit secili shtet anëtar është i detyruar të shënojë përparimin e tij dhe të paraqesë një raport mbi zbatimin e qëllimeve të përmendura, në mënyrë që të sigurojë zbatim të harmonizuar në Europë. Dokumenti LSSIP sintetizon planet vjetore të parashikuara të realizimit të qëllimeve dhe profileve të përmendura bazuar në zbatimin e qëllimeve të ATM MP, vë në dukje projektet aktuale dhe të planifikuara që janë të nevojshme për zbatimin e programeve harmonizuese pan-evropiane, shumëkombëshe dhe të tjera, dhe në të njëjtën kohë identifikon përfitimet e performancës.

Përmbushja e qëllimeve të përcaktuara në ATM MP dhe raportimi për përmbushjen e tyre nëpërmjet dokumentit LSSIP ishte një nga aktivitetet prioritare të SHA "M-NAV" Shkup në vitin 2020 dhe burime të rëndësishme u investuan në atë drejtim. Disa nga qëllimet tashmë janë përmbushur dhe është punuar në realizimin dhe planifikimin e të tjerëve. Realizimi i shumicës së synimeve tashmë të planifikuara lidhet ngushtë me zbatimin e sistemit të ri ATM i cili është planifikuar të përfundojë deri në prill 2023. Zbatimi i disa prej qëllimeve të përcaktuara në plan lidhet ngushtë me zbatimin e projekteve të tilla dhe të ngjashme në fqinjësi. Sipas kësaj, dinamika e realizimit të tyre nuk varet drejtpërdrejt vetëm nga SHA "M-NAV" Shkup, por edhe nga niveli i zbatimit të projekteve në njësitë fqinje të ATCO-së. Disa nga planet e lundrimit pan-evropian kanë pësuar ndryshime në datat e zbatimit, kështu që dokumenti ynë LSSIP është përditësuar në përputhje me rrethanat (zbatimi i procedurave të reja (p-RNAV) është shtyrë në vitin 2023).

7.10 Përmbushja e qëllimeve të Njesisë së revizionit të brendshëm

Njësia e revizionit të brendshëm punoi në realizimin e Planit vjetor të punës së njesisë, por në kushte të vështira, pandemike. Shoqëria vazhdimisht merr dhe zbaton të gjitha masat qeveritare për mbrojtje të punonjësve të saj, kështu që disa nga punonjësit e kualifikuar, përfshirë NjPB u pushuan nga puna dhe aktivitetet e punës në periudhën mars-gusht. Në rrethana të tilla, udhëheqësi organizoi punën e tij në kombinim - nga shtëpia dhe nga hapësirat zyrtare.

Gjatë vitit 2020 Njësia e revizionit të brendshëm realizoi:

- Një revizion të gjerë sipas së cilit është lëshuar një raport revizioni me një rezymë ekzekutive dhe një përfundim-mendim lidhur me qëllimin e përcaktuar për kryerjen e revizionit;
- Tre revizione të planit filluan në nëntor të vitit 2020;
- Shërbime këshilluese – në projektimin e proceseve, ndryshimin e procedurave dhe përcaktimin e masave të kontrollit;
- Aktivitete si koordinator në lidhje me Raportin e Revizionit të revizorit kompetent shtetëror (revizioni financiar dhe revizionii i pajtueshmërisë për vitin 2018), për përgatitje të tekstit të përgjigjes ndaj përfundimeve të

revizorëve dhe për mbledhje të dokumentacionit të nevojshëm të bashkëngjitur; në përcaktimin e aktiviteteve për tejkalimin e situatës së krijuar dhe plotësimin e formularit të raportit për masat e ndërmarra të dorëzuara në EShR dhe planin e veprimit të aktiviteteve të dorëzuara në Qeverinë e RMV-së; zbatimin e rekomandimeve;

- Kontrollim të raportit vjetor mbi punën financiare të Shoqërisë për vitin 2019, si dhe kontrollim të tre raporteve tremujore mbi punën financiare (tremujori i parë, i dytë dhe i tretë i vitit 2020) nga aspekti i përputhshmërisë së të dhënave, në reaportet me të dhëna nga libri kryesor dhe plani financiar i shoqërisë;
- Angazhime të tjera me kërkesë të udhëheqësisë;
- Dy revizionet e planifikuara janë bartur në vitin 2021.

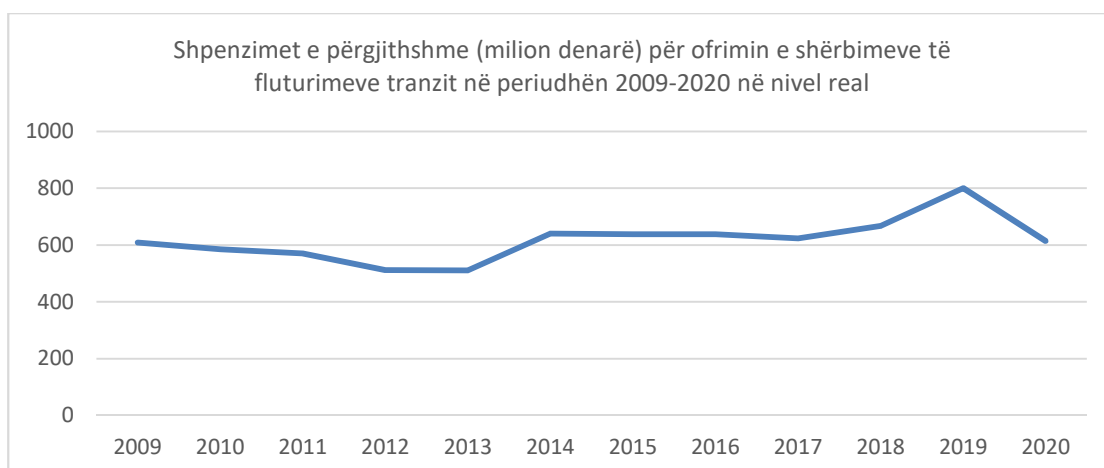
Gjatë vitit, prezencë në trajnimet online për përmbushje të numrit minimal ligjor të orëve të nevojshme për ruajtje të kompetencës profesionale.

8 Treguesit kryesorë të realizimit (Key Performance Indicators)

8.1 Efikasiteti i shpenzimeve – (Cost efficiency)

Nga aspekti financiar i punës së SHA “M-NAV” Shkup, është vendosur tregues i efikasitetit të shpenzimeve (*cost-efficiency indicator*) dhe atë si shpenzim sipas njësisë së pagesës për realizimin e fluturimit tranzit kako (*en-route costs per service unit*).

Të dhënat në tabelën 8.1 më poshtë japin një pasqyrë të lëvizjes së efikasitetit të shpenzimeve të SHA “M-NAV” Shkup në periudhën 2009-2020. Mund të vërehet se me hapjen e hapësirës ajrore mbi Kosovën dhe rritjen e trafikut në Republikën e Maqedonisë së Veriut, përveç shfrytëzimit optimal të burimeve operacionale, efikasiteti i shpenzimeve të SHA “M-NAV” Shkup është përmirësuar ndjeshëm. Ky raport midis shpenzimeve të përgjithshme për shërbimet gjatë fluturimeve tranzit dhe njësive të realizuara nga të njëjtat në një nivel real (EUR2009), në vitin 2017 u ul me 18.6% dhe shtesë me 4.8% në 2018, gjë që mundësoi të shihet në aspektin e kohëzgjatjes së të gjithë periudhës së dytë referuese nga 2015 deri në 2019 për përmbushje të objektivave të Komisionit Europian për ulje të njësisë së shpenzimit për njësi të pagesës me 3.3% mesatarisht në nivel vjetor. Kjo do të thotë që shpenzimet e dhënies për ofrimin e shërbimeve të navigacionit ajror për të gjithë periudhën 10 vjeçare (2009-2019) janë relativisht të qëndrueshme, megjithëse në të njëjtën periudhë pati një rritje të trafikut me gati 90%.

Megjithatë, në vitin 2020, për shkak të ndikimit katastrofik të pandemisë covid-19 dhe rënies vjetore të trafikut prej 57%, ishte e pamundshme të ulen shpenzimet e ofruesit të shërbimeve në pajtim me rënien e trafikut, kështu që ky raport (tregues) në vitin 2020 u ndërpre.

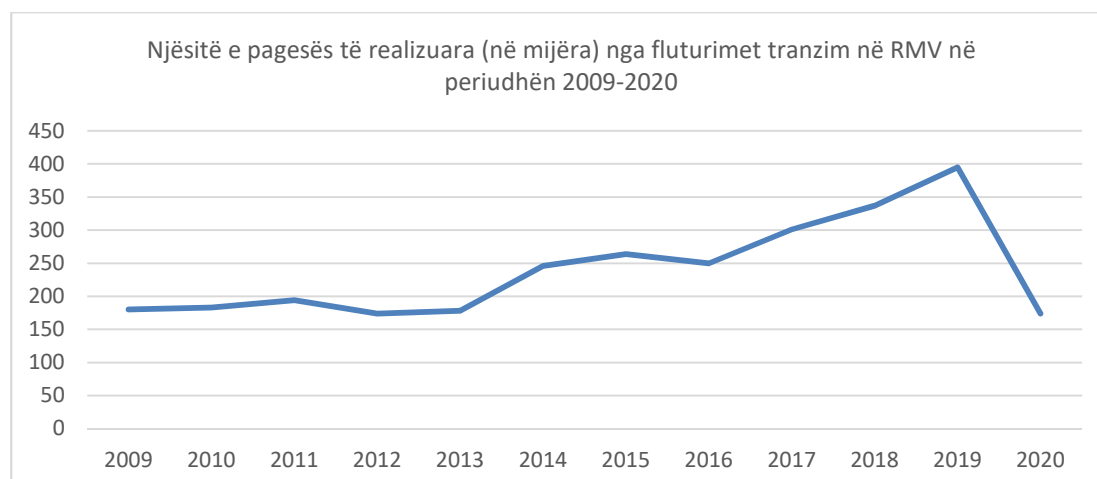

Tabela 8.1: Shpenzimi sipas njësisë së pagesës (EUR 2009) për realizimin e fluturimit tranzit në periudhën 2009-2020

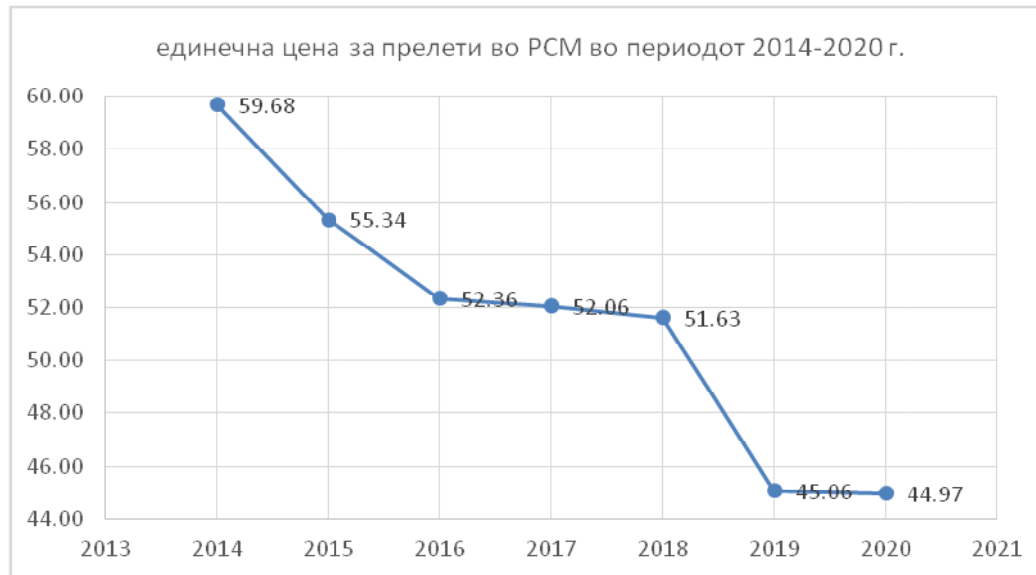
Viti	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Inflacioni %	-0.5%	1.5%	3.9%	3.3%	2.8%	-0.5%	-0.3%	-0.2%	1.4%	1.5%	0.8%	1.2%
Treguesi 100 në 2009	100.0	101.5	105.5	108.9	112.0	111.4	111.1	110.9	112.4	114.1	115.0	116.4
shpenzimet në miliona denarë (niveli real)	609	585	570	512	511	641	638	638	624	667	801	614
Gjithsej: (% k/k-1)		-4.0%	-2.6%	-10%	-0.3%	25.5%	-0.4%	-0.1%	-2.1%	6.8%	20%	-23%

njësitë e pagesës	0.180	0.183	0.194	0.174	0.178	0.246	0.264	0.250	0.301	0.337	0.395	0.174
shpenzimet /njësia e pagesës (mkd)	3,385	3,198	2,941	2,944	2,869	2,605	2,417	2,551	2,078	1,979	2,027	3,530

% k/k-1		-5.5	-8.0	0.1	-2.5	-9.2	-7.2	5.5	-18.6	-4.8	2.4	74.1
---------	--	------	------	-----	------	------	------	-----	-------	------	-----	------

8.1.1 Çmimi i njësisë së SHA “M-NAV” Shkup për fluturimet tranzit në Republikën e Maqedonisë së Veriut

Tabela 8.1.1: Çmimi i njësisë së SHA “M-NAV” Shkup për fluturim tranzit në Republikën e Maqedonisë së Veriut për periudhën 2014-2020

Nga grafiku i sipërm mund të vërehet trendi i vazhdueshëm i uljes së çmimit të njësisë për fluturimet tranzit në zonën e pagesës të RMV-së në periudhën 2014-2020 .

Vlen të përmendet se me hapjen e hapësirës ajrore mbi Kosovë në vitin 2014 u krijuan parakushte për rritjen e trafikut dhe të hyrave të cilat realizohen nga vëllimi i rritur i shërbimeve. Në të njëjtën kohë, nënkuptonte rritjen e stabilitetit financiar të SHA “M-NAV” Shkup dhe krijimin e parakushteve për uljen e çmimit të fluturimeve tranzit në periudhën vijuese. Rrjedhimisht, gjatë gjithë periudhës së dytë referuese nga 2015 deri në 2019, ne kemi një trend të vazhdueshëm të uljes së çmimit të fluturimeve tranzit, kështu që në vitin 2019 kemi uljen më të madhe prej afërsisht 13% në krahasim me nivelin e vitit 2018.

8.1.2 Çmimi i njësisë së SHA “M-NAV” Shkup për shërbimet terminale të navigacionit ajror në Republikën e Maqedonisë së Veriut

SHA “M-NAV” Shkup si ofrues i shërbimeve të navigacionit ajror realizon të hyra edhe nga ofrimi i shërbimeve të kontrolluesit të fluturimit gjatë fluturimit dhe aterimit të avionëve në dy aeroportet ndërkombëtare në Republikën e Maqedonisë së Veriut, në Shkup dhe në Ohër. Të hyrat nga shërbimet terminale në vitin 2020 ishin përafërsisht 61 milion denarë, që paraqet ulje prej 59,5% në krahasim me vitin 2019.

Në pajtim me Kontratën e Huasë me BERZH-in për financimin e “Projektit për avancimin e sistemit të navigacionit” në Republikën e Maqedonisë së Veriut dhe për shkak të servisimit efikas të detyrimeve sipas të njëjtit, çmimi i njësisë për shërbimet

terminale nga 1 prilli i vitit 2014 është 3,60 EUR për ton të peshës maksimale të avionit për fluturim. SHA “M-NAV” Shkup e mbajti këtë çmim të pandryshuar gjatë gjithë periudhës së kaluar deri në fund të vitit 2020 dhe kështu kontribuoi së bashku me subjektet e tjera në aviacion për rritje të konkurrencës së dy aeroporteve në vend.

8.2 Siguri, sigurim dhe cilësi (Safety, Security and Quality)

SHA “M-NAV” Shkup ka mbuluar të tre KPI-të e përcaktuara nga rregulloret tona kombëtare dhe rregulloret SES/EC nëpërmjet mbikëqyrjes vjetore të pjekurisë së sigurisë të kryer nga Eurocontrol-i dhe CANSO-ja (pyetësi i plotësuar nga SHA M-NAV Shkup/SSC) si dhe mbikëqyrjen e duhur të AAC-së. Njësia SQSec (SSC) i ka kaluar me sukses të tre treguesit si tregues të suksesit.

- Pjekuria e sigurisë në sistemin për siguri (Safety Maturity);
- Mjeti RAT - analiza e ngjarjeve më të mëdha dhe serioze të sigurisë;
- Kultura e drejtësisë (Just culture).

8.2.1 Pjekuria e sigurisë e sistemit të sigurisë (Safety Maturity)

Treguesi më i rëndësishëm që jep një pamje realiste të zbatimit të SMS është pjesa e analizës së zbatimit dhe matjes së sistemit të sigurisë - pjekuria e objektivave të arritura në pjesën e SMS në SHA “M-NAV” Shkup dhe eliminimi i dobësive të mundshme. Nëpërmjet pyetësorit të pjekurisë të kryer nga ne dhe të përgatitur nga Eurocontrol-i dhe CANSO-ja, në tabelën 8.2 më poshtë mund të shihet se SHA “M-NAV” Shkup në pajtim me Eurocontrol/CANSO SMS Standard of Excellence Measurement vlerësohet me një nivel të lartë pjekurie pothuajse në të gjitha fushat.

Tabela 8.2: Rezultatet në pjesën e analizimit të zbatimit dhe matjes së sistemit të sigurisë - pjekuria e objektivave të arritura në pjesën e SMS në SHA “M-NAV” Shkup për periudhën 2018-2020

	2018	2019	2020
Lowest response to any question	C	B	B
Number of questions at the lowest response Level	3	2	3
Number of Questions at Each Level	2018	2019	2020
Level A (Informal Arrangements)	0	0	0
Level B (Defined)	0	2	3
Level C (Managed)	3	2	1
Level D (Assured)	30	29	29
Level E (Optimised)	0	0	0

Tabela 8.2 tregon përparimin e bërë në lidhje me vitin 2018 si bazë për matjen e arritjeve, krahasuar me vitin 2019 dhe vitin aktual 2020.

Tabela 8.3: Statusi i ofruesit të shërbimit të navigacionit ajror SHA “M-NAV” Shkup për vitin 2020 sipas standardeve të Eurocontrolit

Study Area	Level	Responses			
	(A-E)	(A-E)			
SA1 – Safety Culture	B	D	D	B	
SA2 – Safety Policy	D	D	D		
SA3 – Safety Accountabilities	D	D	D	D	
SA4 – Coordination of Emergency Response Plan	B	B			
SA5 – SMS Documentation	D	D	D	D	
SA6 – Compliance with International Obligations	B	B			
SA7 – Risk Management Process	D	D	D	D	
SA8 – Safety by Design	D	D			
SA9 – Safety Interfaces	D	D	D		
SA10 – Fatigue Risk Management	D	D			
SA11 – Safety Reporting	D	D			
SA12 – Safety Surveys and Audits	C	C			
SA13 – Safety Performance Monitoring	D	D	D		
SA14 – Management of Change	D	D			
SA15 – SMS Continual Improvement	D	D	D		
SA16 – Training and Education	D	D	D		
SA17 – Safety Communication	D	D	D	D	D
Overall Maturity Level	B				

Raporti nga ekipi i ekspertëve të Eurocontrol-it u mor në mes të dhjetorit 2020 dhe tregon një rënie të vogël të pjekurisë në krahasim me vitin 2019 në drejtim të promovimit dhe zhvillimit të kulturës së sigurisë në Shoqërinë dhe për një stërvitje të simuluar për situata të paparashikueshme, për shkak të së cilës niveli i arritur vlerësohet në kornizat e shënuara si “B” prej 60-69%. Kjo vërejtje u korrigjua në kohën e duhur gjatë tremujorit të fundit të vitit 2020 kur u krye një stërvitje e simuluar e evakuimit të zjarrit, disa ushtrime për trajtimin e kërcënimeve kibernetike, si dhe një zbatim gradual i rekomandimeve që dolën nga Safety Survey i realizuar. SS01-2020 Në zona të tjera SHA “M-NAV” Shkup mbetet brenda objektivave të përcaktuara, dhe në disa ka përparim të rëndësishëm.

Me këtë nivel, SMS plotëson standardet e kërkuara rregullatore dhe është në pajtim të plotë me kërkesat e Shtojcës 19 të ICAO, Reg EU-376, EU IR-390 dhe Implementing Reg 1035.

8.2.2 Mjeti RAT (analiza e ngjarjeve më të mëdha dhe serioze të sigurisë)

Analiza e parë për çdo ngjarje të rëndësishme (A-serious, B-major) realizohet me mjetin RAT (Risk анализа) nga Eurocontrol-i. Për vitin 2020, RAT është 100% i realizuar, gjë që dëshmon se të gjitha incidentet e rëndësishme janë hetuar nëpërmjet mjetit softuerik nga Eurocontrol-i, në mënyrë që të shmanget vlerësimi subjektiv-përcaktimi i shkallës së seriozitetit me frekuencën (severity & Likelihood). Në vitin 2020, u raportuan gjithsej 48 ngjarje, si më poshtë:

- 13 ATM / operative;
- 35 CNS / teknike;
- 2 paraqitje vullnetare/voluntary;
- 0 paraqitje AIS;
- 0 paraqitje nga MOVP.

Në vitin 2020 patëm një rast të një incidenti të rëndë me një avion shtetëror dhe rasti është duke u udhëhequr nëpërmjet KHAIR-it (Komiteti për Hetimin e Aksidenteve Ajrore dhe Incidenteve të Rënda).

Shkalla e seriozitetit të ngjarjeve të sigurisë, të raportuara gjatë vitit 2020 është brenda objektivave të planifikuara dhe siguria është brenda niveleve të pranuar të llogaritura të sigurisë së SHA "M-NAV" Shkup me intensitetin e një incidenti:

- 2 (dy) incidente me kategorinë C (Të rëndësishme),
- Ngjarjet e tjera të sigurisë janë të kategorizimit më të ulët të seriozitetit dhe janë brenda objektivave të pranueshme.

Shifrat në tabelën 8.4 më poshtë i referohen numrit të përgjithshëm të operacioneve deri më 31.12.2020, **100,137** janë arritur së bashku me approach dhe overflight traffic. Ulja drastike e numrit të operacioneve të realizuara është për shkak të situatës me pandeminë në botë, e cila prek drejtpërdrejt të gjithë trafikun ajror. Duke marrë parasysh faktin e situatës së pandemisë, një pjesë e madhe e burimeve njerëzore u përqëndruan në përmirësimin e procedurave nëpërmjet së cilave ne menaxhojmë sigurinë në SHA "M-NAV" Shkup.

Ngjarjet teknike të sigurisë këtë vit janë të natyrave më të ndryshme dhe në pajtim me procedurat e brendshme, të gjitha ngjarjet teknike janë shqyrtuar siç duhet. Shumica e tyre lidhen me mirëmbajtjen e sistemeve dhe pajisjeve që sigurojnë mbikëqyrje. Këto shpërthime dhe ngjarje të tjera lidhur me CNS-in gjithashtu i tejkalojmë me organizim më të mirë të brendshëm, trajnim të specializuar, përditësim të SLA-së, furnizim të pajisjes së re dhe mirëmbajtje të përhershme të sistemeve ekzistuese.

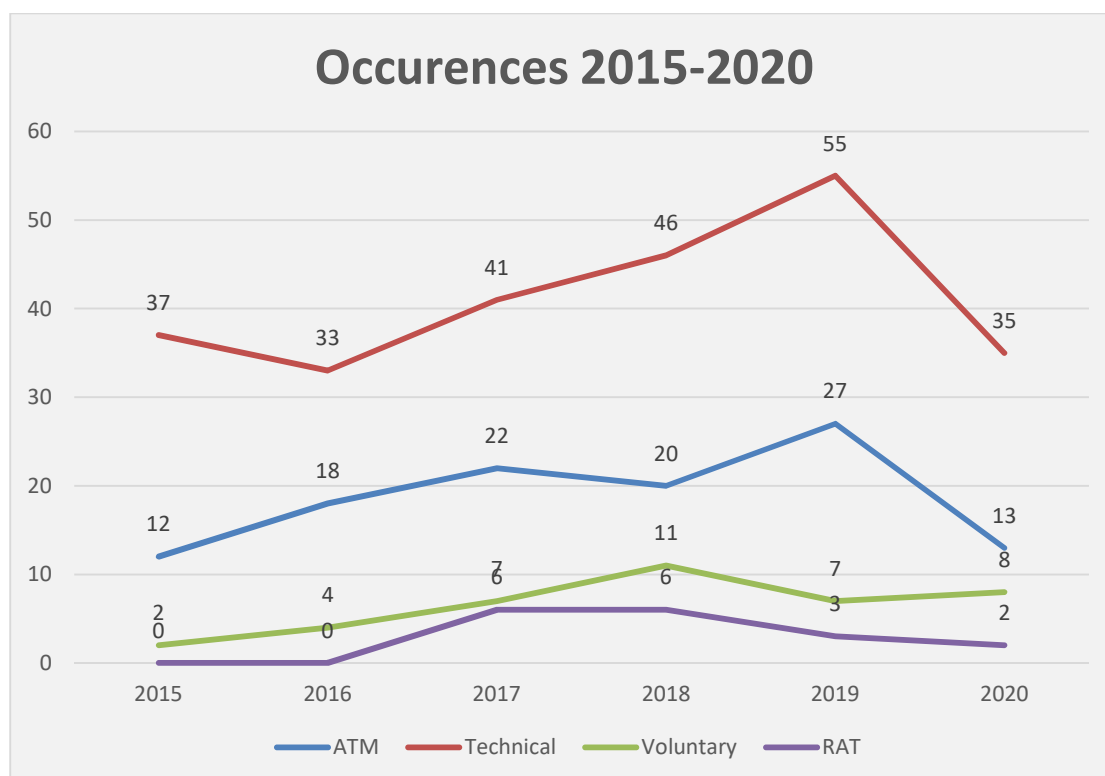
Tabela 8.4: Objektivat dhe treguesit e sigurisë të SHA "M-NAV" Shkup për vitin 2020

Performance Leading and Lagging Indicators	Target	Performance				Overall
		Qtr1	Qtr2	Qtr3	Qtr4	
Mandatory O Reports per 100 000 flights	25	/	2	5	6	13
Mandatory T Reports per 100 000 flights	40	9	12	6	8	35
Voluntary Reports/year	10	3	1	3	1	8
METEO Reports/year	5	/	/	/	/	0
AIS Report/ year	5	/	/	/	/	0
Safety meetings/year	3	/	/	2	2	4
Safety briefings/year	3					
Safety audits per year	2	1	/	/	/	1
RAT analyzed occ/y (A, B, C severity) SMI;RI (AA, A, B, C severity)	80%-95%	/	/	1	1	2 100%

ATM sp)						
Organization-specific SPIs						
Fatal accidents per 100 000 flights	Less than 0.078	/	/	/	/	0
Serious incidents per 100 000 flights (A)	Less than 2	/	/	/	/	0
Major incidents per 100 000 flights (B)	Less than 3	/	/	/	/	0
Significant incidents per 100 000 flights (C)	Less than 5	/	/	1	1	2
SMI /100 000 flights	6	/	/	1	/	1
Airspace infringement/ annual basis	3	/	/	/	/	0
Bird strike per 1000 flights	Less than 0.7	/	/	/	1	1
Runway incursion per 4000 flights	Less than 2	/	1	/	1	2
Runway excursion per 4000 flights	Less than 2	/	/	/	/	0

Overflight and approach traffic counts for 2020	100137
Overflight traffic counts for 2020	91.187
Approach traffic counts for 2020	8944

Tabela 8.5: Numri dhe lloji i ngjarjeve të sigurisë së SHA “M-NAV” Shkup për periudhën 2015-2020

8.2.3 Kultura e drejtësisë (Just Culture)

Gjatë vitit 2020, pas përfundimit të Procedurës për Kulturë të Drejtësisë, u formua Komiteti i Kulturës së Drejtë, detyra e të cilit përcaktohet qartë në politikën e një kulture të drejtësisë. Të gjithë punonjësit janë të detyruar t'i respektojnë dhe t'i ndjekin parimet e kulturës së drejtësisë dhe të punojnë në pajtim me rrethanat, për përmirësim të sigurisë së përgjithshme në Shoqërinë, e cila arrihet, avancohet dhe zhvillohet vetëm duke stimuluar një mjedis të sigurt dhe të pandëshkueshëm për raportimin e ngjarjeve.

Si çdo vit, Njësia e sigurisë, sigurimit dhe e cilësisë, brenda planeve të saj vjetore të trajnimit dhe për menaxhimin e sistemeve të sigurisë dhe cilësisë, kryen inspektime të brendshme dhe të jashtme, zbaton kërkesa të reja në pajtim me rregulloret kombëtare dhe ndërkombëtare dhe zhvillon trajnime për ngritjen e vetëdijes për sigurinë. Këto aktivitete zbatohen nëpërmjet lëshimit të letrave të sigurisë, gazetave dhe zbatimit të rekomandimeve që dalin nga mbikëqyrja, ngjarjet ose takimet e mbajtura.

8.3 Kapaciteti (Capacity)

Kapacitetet ekzistuese ishin mëse të mjaftueshme për t'u shërbyer kërkesave të përdoruesve të hapësirës ajrore gjatë vitit 2020. Ndryshe nga vitet e mëparshme, kapaciteti nuk ishte aspak problem dhe nuk u krijua as edhe një minutë vonesë gjatë gjithë vitit.

Tabela 8.6: Kapaciteti i SHA "M-NAV" Shkup për vitin 2020

Skopje ACC	Traffic evolution (2020 vs 2019)	En-route Delay (min. per flight)
---------------	----------------------------------	----------------------------------

Raporti vjetor i punës së SHA "M-NAV" SHKUP për vitin 2020

	Actual Traffic	All reasons
Year	-57%	0.00
Summer	-65%	0.00
Summer 2020 performance assessment		
The average delay per flight was zero in Summer 2020.		
Operational actions	Achieved	Comments
New rostering software	Ongoing	Software developments ongoing
Longer periods with 3 sectors open	Not necessary	

8.4 Vonesa te fluturimet tranzit (Delay)

Tabela 8.7: Vlerat e referencës për vonesat e fluturimit tranzit të të gjithë ofruesve të shërbimeve të navigacionit ajror për periudhën 2016-2020

En-route ATFM delay breakdown - Reference Values					
LWSSCTA	2016	2017	2018	2019	2020
Annual	0.19	0.20	0.21	0.19	0.00
Summer	0.26	0.26	0.28	0.26	0.00

Tabela 8.8: Vonesa e fluturimeve tranzit të SHA “M-NAV” Shkup për periudhën 2016-2020⁴⁹

	2016	2017	2018	2019	2020
total en-route delay	957	5.031	32.661	13.507	0
Average en-route delay per flight	0.01 min	0.03 min	0.18 min	0.06 min	0.00 min
% of total ECAC en-route delay	0.0%	0.1%	0.1%	0.1%	0.0%

9 Raportet financiare të rishikuara të SHA “M-NAV” Shkup për vitin 2020

Raporti i gjendjes financiare

⁴⁹ Burimi: Eurocontrol ATFM Statistics.

		Në mijëra denarë	
	Shënimi	31 dhjetor 2020	31 dhjetor 2019
MJETET			
Mjetet jorrjedhëse			
Mjetet jomateriale	6	9,157	1,782
Patundshmëritë, makineritë dhe pajisja	5	540,023	532,791
		549,180	534,573
Mjetet rrjedhëse			
Rezervat	8	13,410	7,127
Kërkesat për tatim më të lartë pagesor të fitimit		17.881	16.259
Kërkesat nga blerësit dhe kërkesat e tjera	9	128.250	147.226
Mjetet monetare dhe ekuivalentet	10	360,765	792,452
		520,306	963,064
Mjetet e përgjithshme		1,069,486	1,497,637
KAPITALI DHE DETYRIMET			
Kapitali aksionar			
	11	1,552,034	1,264,052
Zbritja e aksioneve të emetuara		(388,141)	(388,141)
Rezervat ligjore	11	54,070	10,118
Fitimi i akumuluar (Humbja) / fitimi i vitit		-	303,140
		(358,297)	28,794
Kapitali i përgjithshëm		859,666	1,217,963
Detyrimet			
Detyrimet jorrjedhëse			
Huazimet	12	148,775	122,050
Donacionet e degëzuara	13	11,842	11,316
Rezervimet	14	6,085	5,581
		166,702	138,947
Detyrimet rrjedhëse			
Pjesa afatshkurte nga huazimet	12	31,666	28,051
Detyrimi i tatimit të fitimit данок на добивка		-	1.623
Detyrimet ndaj furnizuesve dhe detyrimet rrjedhëse të tjera	15	11,452	111.053
		43,118	140,727
Detyrimet e përgjithshme		209,820	279,674
Kapitali i përgjithshëm dhe detyrimet		1,069,486	1,497,637

Raporti gjithëpërfshirës i fitimit

Në mijëra denarë
Për vitin që mbaron më 31 dhjetor

	Shënimi	2020	2019
Të hyrat nga shitja	16	483,098	1,087,589
Të hyrat operative të tjera	17	2,827	4,368
Të hyrat e përgjithshme		485,925	1,091,957
Shpenzimet e materialeve dhe mirëmbajtjes	18	(42,805)	(64,507)
Shpenzimet e punonjësve	19	(683,628)	(830,229)
Amortizimi dhe depreciacioni	5, 6	(35,154)	(40,676)
Të dalat afariste të tjera	20	(72,349)	(116,509)
(Humbja) / fitimi nga aktivitetet afariste		(348,011)	40,036
Të hyrat financiare	21	1,469	649
Të dalat financiare	21	(11,755)	(8,605)
Neto financiare (të dalat)		(10,286)	(7,956)
(Humbja) / fitimi para tatimit		(358,297)	32,080
Tatimi i fitimit	22	-	(3,286)
(Humbja) / fitimi i vitit		(358,297)	28,794
Fitimi gjithëpërfshirës tjetër i vitit		-	-
Humbja e përgjithshme gjithëpërfshirëse / fitimi i vitit		(358,297)	28,794

Raporti i ndryshimeve në kapital

Në mijëra denarë

	Kapitali aksionar	Rezervat	Zbritja e aksioneve të emetuara	Fitimi/ (humbja) e akumuluar	Gjithsej
Më 1 janar 2020	1,264,052	10,118	(388,141)	331,934	1,217,963
<i>Transaksione me pronarët</i>					
(Humbja) për vitin	-	-	-	(358,297)	(358,297)
Fitimi gjithëpërfshirës tjetër	-	-	-	-	-
<i>Fitimi gjithëpërfshirës i përgjithshëm</i>	-	-	-	<i>(358,297)</i>	<i>(358,297)</i>
Shpërndarja e fitimit (shënimi 11)	287,982	43,952	-	(331,934)	-
Më 31 dhjetor 2020	1,522,034	54,070	(388,141)	(358,297)	859,666
Më 1 janar 2019	1,264,052	10,118	(388,141)	303,140	1,189,169
<i>Transaksione me pronarët</i>					
Fitimi i vitit	-	-	-	28,794	28,794
Fitimi gjithëpërfshirës tjetër	-	-	-	-	-
<i>Fitimi gjithëpërfshirës i përgjithshëm</i>	-	-	-	<i>28,794</i>	<i>28,794</i>
Më 31 dhjetor 2019	1,264,052	10,118	(388,141)	331,934	1,217,963

Raporti i rrjedhave të parave

Shënimi	Në mijëra denarë	
	Për vitin që mbaron më 31 dhjetor	2019
Aktivitetet operative		
Fitimi/ (humbja) për vitin		(358,297)
<u>Korrigjimet për:</u>		
Amortizimi dhe depreciacioni	5, 6	35,154
Shlyerja e patundshmërive, maqinerive dhe pajisjes		181
Rezervimi për përfitimet e punonjësve	14	613
Të hyrat nga donacionet	17	(1,452)
Korrigjimi i vlerës së kërkesës nga blerësit	20	6,751
Shlyerja direkte e kërkesave nga blerësit	20	714
Të hyrat nga intereset	21	(955)
Të dalat sipas intereseve	21	11,052
Fitimi nga puna para ndryhimeve në mjetet afariste dhe detyrimet		(306,239)
Mjetet monetare të kufizuara		120,742
Rezervat		28
Kërkesat nga blerësit dhe kërkesat e tjera		14,669
Detyrimet ndaj furnizuesve dhe detyrimet e tjera		(99,354)
Para të gatshme nga puna afariste		(270,153)
Intereset e paguara	21	(11,052)
Intereset e zbatuara	21	955
Tatimi i paguar nga fitimi		(1,622)
Rrjedhat neto të parave nga aktivitetet operative		(281,872)
Aktivitetet investuese		
Furnizimi i patundshmërive, maqinerive dhe pajisjes dhe mjeteve jomateriale		(59,412)
Rrjedhat neto të parave të aktiviteve investuese		(59,412)
Aktivitetet financiare		
Detyrimet financiare afatgjate финансиски обврски		57,786
Kreditë e paguara		(27,446)
Rrjedhat neto të parave nga aktivitetet financiare		30,340
Ndryshimi neto i mjeteve monetare		(310,944)
Mjetet monetare dhe ekuivalentet e fillimit		620,264
Mjetet monetare dhe ekuivalentet e fundit	10	309,320
		620,264

Raportet financiare të mësipërme janë përgatitur më 31.12.2020 në pajtim me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF), të shpallura në Republikën e Maqedonisë në Rregulloren e Kontabilitetit ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr.159/09) dhe të zbatuara nga 1.1.2010, përfshirë edhe Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit (SNK) dhe interpretimet e lëshuara nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit (BSNK) dhe Komiteti i Interpretimit të Standardeve Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (KISNRF).

Raportet financiare janë përgatitur me metodën e vlerësimit të furnizimit dhe parimin e vazhdimësisë së punës.

Këto raporte financiare përfshijnë kërkesat, detyrimet, rezultatet operative, ndryshimet në kapitalin dhe rrjedhat e parave në Shoqërinë si entitet i veçantë.

Bazat për matjen e tyre shpjegohen në detaje në shënimet nga Raporti i Revizorit të Pavarur "Grand Thornton Shkup". (Raporti i Revizorit të Pavarur "Grand Thornton Shkup" me Raportet Financiare të SHA "M-NAV" Shkup për vitin 2020).

Fahrudin Hamidi,
kryetar i Bordit Drejtues -----

Vlladko Kërstevski,
anëtar i Bordit Drejtues -----

Migjen Salmani,
anëtar i Bordit Drejtues -----